

**PROGRAMES
D'ASSIGNATURES
1995-96**

Facultat de Filosofia

ÍNDIX

PLA NOU
PRIMER CICLE

Antropologia Filosòfica I.....	A1, A2 i B1 ...	1
Antropologia Filosòfica II.....	A1, A2 i B1 ...	2
Ètica I.....	A1.....	3
Ètica I.....	A2.....	4
Ètica I.....	B1.....	5
Ètica II.....	A1.....	6
Ètica II.....	A2.....	7
Ètica II.....	B1.....	8
Filosofia del Llenguatge I.....	A1, A2 i B1 ...	9
Filosofia del Llenguatge II.....	A1, A2 i B1 ...	10
Història de la Filosofia Antiga I.....	A1 i B1.....	11
Història de la Filosofia Antiga I.....	A2.....	12
Història de la Filosofia Antiga II.....	A1 i B1.....	13
Història de la Filosofia Antiga II.....	A2.....	15
Història de la Filosofia Moderna I.....	A1, A2 i B1 ...	16
Història de la Filosofia Moderna II.....	A1, A2 i B1 ...	17
Introducció a la Lògica I.....	A1, A2 i B1 ...	18
Introducció a la Lògica II.....	A1, A2 i B1 ...	19
Teoria del Coneixement I.....	A1.....	20
Teoria del Coneixement I.....	A2.....	21
Teoria del Coneixement I.....	B1.....	22
Teoria del Coneixement II.....	A1.....	23
Teoria del Coneixement II.....	A2.....	24
Teoria del Coneixement II.....	B1.....	25
Filosofia de la Cultura I.....	A1 i B1.....	26
Filosofia de la Cultura II.....	A1 i B1.....	27
Teories Ètiques I.....	A1 i B1.....	28
Teories Ètiques II.....	A1 i B1.....	29
Filosofia de la Història I.....	A1 i B1.....	30
Filosofia de la Història II.....	A2 i B1.....	31
Filosofia de la Naturalesa I.....	A1 i B1.....	32
Filosofia de la Naturalesa II.....	A1 i B1.....	33
Filosofia Social I.....	A1 i B1.....	34
Filosofia Social II.....	A1 i B1.....	35
Història de la Ciència I.....	A1 i B1.....	36
Història de la Ciència II.....	A1 i B1.....	37
Història de la Filosofia Medieval I.....	A1.....	38
Història de la Filosofia Medieval I.....	B1.....	39
Història de la Filosofia Medieval II.....	A1.....	40
Història de la Filosofia Medieval II.....	B1.....	41
Història de la Filosofia del Renaixement I.....	A1 i B1.....	43
Lògica I.....	A1 i B1.....	44
Lògica II.....	A1 i B1.....	44 bis

**PLA NOU
SEGON CICLE**

Filosofia Contemporània I.....	A1, A2 i B1.....	45
Filosofia Contemporània II.....	A1, A2 i B1.....	47
Estètica I.....	A1.....	49
Estètica I.....	A2 i B1.....	50
Estètica II.....	A1.....	51
Estètica II.....	A2 i B1.....	52
Filosofia de la Ciència I.....	A1.....	53
Filosofia de la Ciència I.....	B1.....	54
Filosofia de la Ciència II.....	A1.....	55
Filosofia de la Ciència II.....	B1.....	56
Filosofia Política I.....	A1.....	57
Filosofia Política I.....	A2 i B1.....	58
Filosofia Política II.....	A1.....	59
Filosofia Política II.....	A2 i B1.....	60
Metafísica I.....	A1.....	61
Metafísica I.....	A2.....	62
Metafísica I.....	B1.....	63
Metafísica II.....	A1.....	64
Metafísica II.....	A2.....	65
Metafísica II.....	B1.....	66
Antropologia Filosòfica Contemporània I: "Lectura de Foucault".....	A1 i B1.....	67
Antropologia Filosòfica Contemporània II: "Lectura de Deleuze".....	A1 i B1.....	68
Estètica III: "L'Estètica en la Tradició Hegeliana I".....	A1.....	69
Estètica IV: "L'Estètica en la Tradició Hegeliana II".....	A1.....	70
Ètica Contemporània.....	A1.....	71
Ètica i Ciència.....	A1.....	72
Qüestions sobre la Llibertat.....	B1.....	73
La Felicitat Humana.....	B1.....	74
Història de la Filosofia Contemporània I: "La Crisi del Pensament Crític".....	B1.....	75
Història de la Filosofia Contemporània II: "Pensament i Decisió".....	B1.....	76
Història de la Filosofia Contemporània III: "Introducció a la Filosofia de Gadamer".....	A1.....	77
Història de la Filosofia Contemporània IV: "El Problema del Llenguatge en l'Heremèutica".....	A1.....	78
Història de la Filosofia Contemporània V: "Pas al Materialisme".....	B1.....	79
Història de la Filosofia Contemporània VI: "La Legitimitat de la Consciència Històrica".....	B1.....	80
Temes de Filosofia de la Ciència I: "Tecnografia de la Ciència".....	A1.....	82

Temes de Filosofia de la Ciència II: "Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat".....	A1.....	83
Temes de Cosmologia I: "L'Espai".....	A1.....	84
Temes de Cosmologia II: "El Temps".....	A1.....	85
Temes de Filosofia del Llenguatge I: "Examen del Tractatus Logico-Philosophicus".....	A1.....	86
Temes de Filosofia del Llenguatge II: "Qüestions de Metafísica".....	A1.....	87
Teories de la Justícia.....	B1.....	88
Justícia i Drets Humans.....	B1.....	89
Democràcia: Representació i Participació.....	A1.....	90
Política i Societat.....	A1.....	91
Temes d'Història de la Ciència I: "Els Orígens de la Ciència Moderna I".....	A1.....	92
Temes d'Història de la Ciència II: "Els Orígens de la Ciència Moderna II".....	A1.....	93
Temes d'Història de la Filosofia I: "Tragèdia Àtica i Filosofia I".....	A1.....	94
Temes d'Història de la Filosofia II: "Tragèdia Àtica i Filosofia II".....	A1.....	96
Temes d'Història de la Filosofia III: "El Naixement de l'Ontologia I".....	A1.....	98
Temes d'Història de la Filosofia IV: "El Naixement de l'Ontologia II".....	A1.....	99
Temes d'Història de la Filosofia V: "Siger de Brabant III".....	B1.....	100
Temes d'Història de la Filosofia VI: "Siger de Brabant IV".....	B1.....	102
Temes d'Història de la Filosofia VII: "Cosmologia i Religió entre 1570 i 1588".....	A1.....	104
Temes d'Història de la Filosofia VIII: "Giordano Bruno i la Infinitud de l'Univers".....	A1.....	105
Temes d'Història de la Filosofia IX: "Filosofia i Filosofies".....	A1.....	106
Temes d'Història de la Filosofia X: "Introducció a la Filosofia de Hegel".....	A1.....	107
Temes d'Història de la Filosofia XI: "La Filosofia del Marx madur".....	B1.....	108
Temes d'Història de la Filosofia XII: "Educació Moral i Estètica, de Kant a Fichte".....	B1.....	109
Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I: "Teoremes de Completesa i Löwenheim-Skolem".....	A1.....	111
Temes d'Història i Filosofia de la Lògica II: "El Naixement de la Lògica Contemporània".....	A1.....	112
Temes de Lògica I: "Lògiques Alternatives".....	B1.....	113
Temes de Lògica II: "Lògiques Intensionals".....	B1.....	114
Temes de Lògica III: "Teoria Bàsica de Conjunts".....	B1.....	115
Temes de Lògica IV: "Teoria Axiomàtica de Conjunts".....	B1.....	116
Teologia Natural I: "Ateisme i Existència de Déu".....	B1.....	117

Teologia Natural II: "Déu, Món i Home"	B1	118
Qüestions de Metafísica I: "Metafísica Neoplatònica"	A1	119
Qüestions de Metafísica II:		
"La Metafísica en Plotí i Proclo"	A1	120
Fenomenologia del Coneixement I	A1	121
Teoria de la Racionalitat I: Mètode i Filosofia		
Primera de Descartes a Spinoza	B1	122
Teoria de la Racionalitat II: Raó, Moviment i		
Cossos de Descartes a Leibniz	B1	123

**PLA ANTIC
SEGON CICLE**

Filosofia Contemporània	1a	A1, A2 i B1	45
Filosofia Contemporània	2a	A1, A2 i B1	47
Art i Estètica	1a	A1	49
Art i Estètica	1a	A2 i B1	50
Art i Estètica	2a	A1	51
Art i Estètica	2a	A2 i B1	52
Filosofia de la Ciència	1a	A1	53
Filosofia de la Ciència	1a	B1	54
Filosofia de la Ciència	2a	A1	55
Filosofia de la Ciència	2a	B1	56
Filosofia Política	1a	A1	57
Filosofia Política	1a	A2 i B1	58
Filosofia Política	2a	A1	59
Filosofia Política	2a	A2 i B1	60
Metafísica	1a	A1	61
Metafísica	1a	A2	62
Metafísica	1a	B1	63
Metafísica	2a	A1	64
Metafísica	2a	A2	65
Metafísica	2a	B1	66
Teories Post-estructuralistes del Subjecte	1a	A1 i B1	67
Teories Post-estructuralistes del Subjecte	2a	A1 i B1	68
L'Estètica en la Tradició Hegeliana	1a	A1	69
L'Estètica en la Tradició Hegeliana	1a	A1	70
Ètica Contemporània i Ciència	2a	A1	71
Ètica Contemporània i Ciència	1a	A1	72
Llibertat i Felicitat	1a	B1	73
Llibertat i Felicitat	2a	B1	74
Pensament i Crisi	1a	B1	75
Pensament i Crisi	2a	B1	76
Filosofia i Hermenèutica	1a	A1	77
Filosofia i Hermenèutica	2a	A1	78

Materialisme i Discurs Històric	1a	B1	79
Materialisme i Discurs Històric	2a	B1	80
Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat	1a	A1	82
Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat	2a	A1	83
Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps	1a	A1	84
Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps	2a	A1	85
Qüestions envers el Tractatus	1a	A1	86
Qüestions envers el Tractatus	2a	A1	87
Justícia i Dret	2a	B1	88
Justícia i Dret	1a	B1	89
Poder i Participació	1a	A1	90
Poder i Participació	2a	A1	91
Els Orígens de la Ciència Moderna	1a	A1	92
Els Orígens de la Ciència Moderna	2a	A1	93
Tragèdia Àtica i Filosofia	1a	A1	94
Tragèdia Àtica i Filosofia	2a	A1	96
El Naixement de l'Ontologia	1a	A1	98
El Naixement de l'Ontologia	2a	A1	99
Siger de Brabant II	1a	B1	100
Siger de Brabant II	2a	B1	102
Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno	1a	A1	104
Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno	2a	A1	105
Filosofia i Autocomprensió de la			
Filosofia en Hegel	1a	A1	106
Filosofia i Autocomprensió de la			
Filosofia en Hegel	2a	A1	107
Qüestions de Filosofia i Praxi,			
de Fichte a Marx	1a	B1	108
Qüestions de Filosofia i Praxi,			
de Fichte a Marx	2a	B1	109
La Lògica de Peirce a Gödel	1a	A1	111
La Lògica de Peirce a Gödel	2a	A1	112
Lògiques Alternatives i Intensionals	1a	B1	113
Lògiques Alternatives i Intensionals	2a	B1	114
Teoria de Conjunts	1a	B1	115
Teoria de Conjunts	2a	B1	116
Teologia Natural	1a	B1	117
Teologia Natural	2a	B1	118
Qüestions de Metafísica: Metafísica			
Neoplatònica	1a	A1	119
Qüestions de Metafísica: Metafísica			
Neoplatònica	2a	A1	120
Teoria de la Racionalitat	1a	B1	122
Teoria de la Racionalitat	2a	B1	123

LLIURE ELECCIÓ

Introducció al Discurs Il·lustrat.....	A1	124
Filosofia Llatina Medieval I	B1	125
Filosofia Llatina Medieval II	B1	126
Història de l'Ànima	B1	127

Antropologia Filosòfica I**Matèria:** *Antropologia***Cicle:** I**Tipus:** *troncal*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre***Hores setmanals:** *Tèdriques 3*   *Pràctiques 1*   *Despatx —***Departament:** *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura***Professorat:** *J. M. Ortega (A1), O. Piulats (A2) i A. González (B1)***Llengua:** *castellà (A1 i B1) català (A2)***Grup:** A1, A2 i B1**Temari**

1. Estatut del discurs antropològic filosòfic.
2. Objecte i mètode de l'antropologia filosòfica. La seva relació amb altres ciències humanes i socials.
3. Antropologia filosòfica i filosofia de la Cultura. El subjecte humà entre naturalesa i cultura.
4. Funcions de l'antropologia filosòfica.

Bibliografia bàsica

GONZÁLEZ, A. *La pregunta por el hombre*. PPU.
MOREY, M. *El hombre como argumento*. Barcelona: Anthropos, 1987.
SAN MARTIN, J. *Antropología y filosofía*. Eud.
HEIDEGGER, A. *Kant y el problema de la metafísica*. FCE.
PARIS, C. *El animal cultural*. Crítica.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Antropologia Filosòfica II

Matèria: *Antropologia* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *J. M. Ortega (A1), J. Mascaró (A2) i O. Piulats (B1)*
Llengua: *castellà (A1) català (A2 i B1)* **Grup:** A1, A2 i B1

Temari

1. El domini del subjecte: s. XVII-XVIII
2. Emancipació d'allò humà: L. Feuerbach, K. Marx
3. Humanisme fenomenològic.
4. Existencialisme i humanisme.
5. Antihumanismes.

Bibliografia bàsica

GONZÁLEZ, A. *El orden de lo humano*. PPU.
 FEUERBACH, L. *La esencia del cristianismo*. Sígueme.
 MARX, K. *Manuscritos económico-filosóficos*. Alianza.
 SCHELLER, M. *El puesto del hombre en el cosmos*. Buenos Aires: Losada.
 HEIDEGGER, M. *Carta sobre el humanismo*. E. del 80.
 SARTRE, J. P. *El existencialismo es un humanismo*. E. del 80.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Ètica I

Matèria: *Ètica* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Margarita Boladeras Cucurella*
Llengua: *català* **Grup:** A1

Temari

- * 1. Persona i societat: el conflicte moral. Sentiment moral i raonament moral. Consciència. Llibertat.
- * 2. Valors i cultura. La crítica de Nietzsche. Relativismes contemporanis.
- * 3. La natura humana. La recerca del bé i la felicitat. Diferents teories ètiques: Aristòtil, Epicur, l'utilitarisme.
- * 4. L'universalisme kantian. Autonomia.
- * 5. Normes, lleis, principis. Desenvolupament de la personalitat i judici moral. Ètiques deontològiques.
- * 6. Ètiques conseqüencialistes. Neoutilitarisme.
7. Els existencialistes i la moral.

Bibliografia bàsica

ARANGUREN, J. L. L. *Ètica*. Madrid: Alianza, 1981.
 ARISTÒTIL. *Ètica nicomàquea. Ètica eudèmia*. Madrid: Gredos, 1985.
 BERLIN, I. *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1988.
 BOLADERAS, M. *Libertad y tolerancia. Éticas para sociedades abiertas*. Barcelona: Ed. Un., 1993.
 CAMPS, V. (comp.) *Historia de la Ética*, 3 vol. Barcelona: Crítica, 1989-92.
 FRANKENA, W.K. *Ètica*. Mèxic: UTEHA, 1965.
 GARCÍA GUAL, C. *Epicuro*. Madrid: Alianza, 1981.
 KANT, I. *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*. Madrid: Espasa Calpe.
 SARTRE, J. P. *L'existencialisme és un humanisme*. Barcelona: Laia-Ed. 62.
 TOULMIN, S. *El puesto de la razón en la ética*. Madrid: Alianza.
 VATTIMO, G. *Introducción a Nietzsche*. Barcelona: Península, 1987.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del semestre.

Ètica I

Matèria: *Ètica* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Tèriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *Margarita Mauri Álvarez*
 Llengua: *català* Grup: A2

Temari

- * 1. Introducció: definició, metodologia i relació de l'ètica amb d'altres ciències.
- * 2. Les tres activitats de l'home segons Aristòtil.
- * 3. El bé.
- 4. El fi.
- * 5. La felicitat.
- * 6. La llei moral.
- * 7. La naturalesa humana.
- * 8. Els actes humans.
- * 9. La consciència.
- 10. La virtut.

(* Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Classes pràctiques: lectura de textos, bàsicament d'Aristòtil.

Bibliografia bàsica

ARISTÓTELES. *Ètica a Nicòmaco*. Traducció de J. Marías. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1981.
 ARANGUREN, J. L. L. *Ètica*. Madrid: Revista de Occidente, 1986.
 PIEPER, A. *Ètica y moral*. Barcelona: Crítica, 1991.
 SIMON, R. *Moral*. Barcelona: Herder, 1972.

Sistema d'avaluació

1. Examen final.
2. Lectures obligatòries.

Ètica I

Matèria: *Ètica* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Tèriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *Norbert Bilbeny i Garcia*
 Llengua: *català* Grup: B1

Temari

- * 1. Etimologia i història dels conceptes d'ètica i moral.
- * 2. La distinció entre ètica i moral.
- * 3. Constitució del saber pràctic i objecte de l'ètica.
- 4. El fet de la moralitat.
- * 5. L'elecció moral.
- * 6. La raó pràctica.
- 7. La consciència moral.
- 8. El judici i els judicis morals.
- 9. La crítica escèptica dels judicis morals (Hume).
- * 10. La fal·làcia naturalista (Moore).
- * 11. El desig en l'ètica.

(* Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

ARISTÓTELES. *Ètica nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fonamentació de la metafísica dels costums*. Laia/Espasa-Calpe.
 MACINTYRE, A. *Historia de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximación a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

Ètica II

Matèria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** 1 **Despatx** —
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica
Professorat: Margarita Boladeras Cucurella
Llengua: català **Grup:** A1

Temari

1. "L'ètica material dels valors" de M. Scheler. Els personalismes.
- * 2. El problema de l'intuicionisme. Essencialisme. Filosofia analítica.
- * 3. Descripcionisme i prescriptivisme.
- * 4. Accions, passions, raons. Ètica, vida i coneixement científic.
5. La relació llibertat-justícia. La teoria de la justícia de J. Rawls.
6. Ètiques discursives: K. O. Apel i J. Habermas.
7. La projecció contemporània de l'anomenada "ètica pràctica". Qüestions de bioètica.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

APEL, K. O. *Teoría de la verdad y ética del discurso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 BOLADERAS, M. *Comunicación, ética y política. Habermas y sus críticos*. Madrid: Tecnos.
 CAMPS, V. (comp.) *Historia de la ética*. Barcelona: Crítica, 1989, vol. 3.
 DWORKIN, R. *El dominio de la vida*. Barcelona: Ariel, 1994.
 HABERMAS, J. *Conciencia moral y acción comunicativa*. Barcelona: Península, 1985.
 HUDSON, W.D. *La filosofía moral contemporánea*. Madrid: Alianza, 1975.
 RAWLS, J. *Sobre las libertades*. Barcelona: Paidós, 1990.
 RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Mèxic: FCE, 1978.
 SCHELER, M. *Ètica*. 2 vol. Madrid: Revista de Occidente, 1941.
 SINGER, P. *Ètica pràctica*. 2a ed. Barcelona: Ariel, 19882.
 SUZUKI, D. i KNUDTSON, P. *Genética*. Madrid: Tecnos, 1991.
 Diversos autors. *Debate sobre el aborto*. Madrid: Cátedra, 1983.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del semestre.

Ètica II

Matèria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 **Pràctiques** 1 **Despatx** —
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica
Professorat: Margarita Mauri Álvarez
Llengua: català **Grup:** A2

Temari

- Tema 1: L'estoïcisme.
- Tema 2: L'epicuerisme.
- Tema 3: L'ètica medieval
- Tema 4: L'ètica de Spinoza.
- Tema 5: El sentimentalisme escocès.
- * Tema 6: L'ètica formal: I. Kant.
- Tema 7: L'ètica axiològica de M. Scheler.
- Tema 8: L'ètica de l'existencialista: J. P. Sartre
- Tema 9: La filosofia moral contemporània: Intuicionisme, Emotivisme, Prescriptivisme, Utilitarisme, Ètica de situació, Pragmatisme, Ètica dialògica, Neoristolisme i Relativisme.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Classes pràctiques: Lectura dels textos dels autors inclosos en el programa.

Bibliografia bàsica

MACINTYRE, A. *Història de l'ètica*. Barcelona: Paidós, 1988.
 LE SENNE, R. *Tratado de moral general*. Madrid: Gredos.
 FOOT, Ph. *Teorías sobre ética*. Madrid: FCE, 1974.
 HUDSON, W. D. *La filosofía moral contemporánea*. Madrid: Alianza, 1974.

Sistema d'avaluació

1. Examen.
2. Treball.

Ètica II

Matèria: *Ètica* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Norbert Bilbeny García*
Llengua: *català* **Grup:** B1

Temari

- * 1. El deure moral. Obligació moral i legal.
- * 2. Les regles morals: estructura.
- * 3. Les regles morals: formació psicològica i social.
- * 4. Màximes i lleis. L'imperatiu categòric.
- 5. L'autonomia moral.
- 6. L'heteronomia moral.
- * 7. El concepte de bo moral.
- 8. El bo des de la perspectiva de la perfecció (Plató).
- * 9. El bo des de la perspectiva de la felicitat (Aristòtil, Mill).
- * 10. El bo des de la perspectiva de l'autonomia (Kant).
- 11. La llibertat.

(*) Temes comuns als tres grups d'Ètica.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Ètica Nicomàquea*. Gredos.
 KANT, I. *Fonamentació de la metafísica dels Costums*. Laia/Espasa Calpe.
 MACINTYRE, A. *Historia de la Ètica*. Paidós.
 BILBENY, N. *Aproximación a la Ètica*. Ariel.
 ARANGUREN, J. L. *Ètica*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen final. Treball opcional.

Filosofia del Llenguatge I

Matèria: *Filosofia del Llenguatge* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Ramón Círrera (A1 i B1) Pendent (A2)*
Llengua: *català* **Grup:** A1, A2 i B1

Temari

El curs vol proporcionar a l'alumne una introducció a la filosofia analítica contemporània. Això es farà mitjançant la lectura de textos i l'anàlisi de l'obra de Frege. El curs tractarà exclusivament aspectes teòrics. Així doncs, la dimensió estètica del llenguatge no serà considerada. Es pressuposarà que l'alumne ha passat amb aprofitament pels cursos que prèviament han tractat sobre temes lògics, epistemològics i metafísics. En concret, i sobretot, les Històries de la Filosofia Grega i Medieval i la Lògica I són, òbviament, indispensables per a la comprensió completa de l'assignatura. A fi d'evitar problemes ulteriors, s'aconsella insistentment als alumnes que no hagin cursat les assignatures esmentades que parlin amb el professor abans de formalitzar la matrícula per poder considerar els suplementos necessaris.

Bibliografia bàsica

ACERO. *Filosofia y análisis del lenguaje*. Cincel.
 HOSPERS. *Introducción al análisis filosófico*. Alianza.
 FREGE. *Estudios sobre semántica*. Ariel (també Orbis)
 FREGE. *Los fundamentos de la Aritmética*. Laia.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Filosofia del Llenguatge II

Matèria: *Filosofia del Llenguatge* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
 Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
 Professorat: *Ramón Cirera (A1), Pendent (A2 i B1)*
 Llengua: *castellà* Grup: A1, A2 i B1

Temari

Aquest curs vol aprofitar els coneixements obtinguts a Filosofia del Llenguatge I (del primer semestre) per poder aprofundir i examinar l'obra de Bertrand Russell entre 1900 i 1918. L'objectiu és fer una lectura detinguda del *Tractatus* de Wittgenstein.

Bibliografia bàsica

ACERO. *Filosofia y análisis del lenguaje*. Cincel.
 CLACK. *La filosofía del lenguaje de Bertrand Russell*. Fernando Torres.
 HOSPERS. *Introducción al análisis filosófico*. Alianza.
 KENNY. *Wittgenstein*. Alianza.
 RUSSELL. *Lógica y conocimiento*. Taurus (Trad. al català Ed. Laia).
 RUSSELL. *Los problemas de la filosofía*. Labor.
 RUSSELL. *Ensayos filosóficos*. Alianza.
 WITTGENSTEIN, L. *Tractatus logico-philosophicus*. Alianza.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Història de la Filosofia Antiga I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Antonio Alegre Gorri*
 Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

En aquest curs s'estudiarà el pensament prepolític (el denominat pensament mític), el naixement de la *polis* i el naixement conseqüent de la filosofia al voltant del tema de l'*arkhé* de la *physis* i l'inici de la gran cadena de l'ésser. S'estudiaran els presocràtics, amb especial atenció als pitagòrics, els jònics, Heràclit, Parmènides, atomistes, Empèdocles, Anaxàgores, la sofística i Sòcrates, amb referències intenses a la tragèdia àtica. Però especialment s'estudiarà el pensament de Plató en tots els seus vessants, històric, universal, filosòfic, dialèctic i mític. Es treballarà amb fonts directes i s'ensenyarà l'alumne a realitzar treballs d'investigació. Les pràctiques consistiran en la lectura del diàleg platònic *El Sofista*.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
 ARISTÒTIL. *Metafísica i De Anima*. Madrid: Gredos.
 DIOGENES LAERCIO. *Las vidas de los filósofos ilustres*. Barcelona: Ed. Iberia, 2 vol. i Barcelona: Laia, 1981.
 KIRK RAVEN. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1983.
 UNTERSTEINER. *Sofisti: Testimonianze e frammenti*. Nuova Italia, 1967.
 PIQUÉ ANGORDANS. *Sofistas, testimonios y fragmentos*. Barcelona: Bruguera, 1987.
 PLATÓ. Tots els Diàlegs. Edicions de Gredos, IEC, Bernat Metge.
 TRAGEDIES. Madrid: Gredos. (Diversos volums i diverses dates de publicació).
 2. Bibliografia secundària
 ALEGRE GORRI, A. *Estudios sobre los presocráticos*. Barcelona: Anthropos, 1985.
 ..... *La sofística y Sócrates*. Barcelona: Montesinos, 1987.
 ..... *Historia de la Filosofía antigua*. Barcelona: Anthropos, 1988.
 ..... *Textos de Filosofía*. Platón. Barcelona: ICE, Universitat Autònoma de Barcelona, 1983.
 AMSTRONG, A. H. *Introducción a la Filosofía antigua*. Buenos Aires: EUDEBA, 1983.
 BRUN, J. *Platón y la Academia*. Barcelona: Paidós, 1992.
 GUTHRIE. *Historia de la Filosofía Griega*. Madrid: Gredos. (Diversos volums i diverses dates de publicació).
 JAEGER, W. *Paideia*. Mèxic: FCE, 1981.
 Diversos autors. *Los filósofos y sus filosofías*. Barcelona: Vicens Vives, 1976, vol I.
 Al començament del curs es donarà una bibliografia més àmplia.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Història de la Filosofia Antiga I

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Isabel Méndez Lloret*
Llengua: *castellà* **Grup:** A2

Temari

Des del pensament prepolític a Sòcrates, analitzant la naixença de la *polis* i el pensament mític, la filosofia jònica i itàlica, i l'escola sofística, a través de la lectura directa de les fonts.

Bibliografia bàsica**1. Fonts**

- DIOGENES LAERCIO. *Vidas de filòsofos*. 2 vol. Barcelona: Iberia, 1962.
 KIRK, RAVEN, SCHOFIELD. *Los filósofos presocráticos*. Madrid: Gredos, 1987.
2. Estudis: Es donaran a classe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Antiga II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx —*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Miguel Candel Sanmartin*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1 i B1

Temari

Serà objecte del curs, com a continuació d'Història de la Filosofia Antiga I, adquirir un coneixement global del desenvolupament del pensament posterior a Plató, etapa caracteritzada per la fixació de la taxonomia del saber, irreversiblement dividit, a partir d'Aristòtil, en teòric, ètic i productiu. Els autors en els quals es posarà més atenció seran: Aristòtil, Epicur, els diversos representants de la tradició estoica grega, Sèneca i els neoplatònics. El seu estudi no es limitarà només a l'anàlisi històric-filològic, sinó que tindrà com a objectiu principal l'actualització dels problemes plantejats pels antics a la llum de les idees filosòfiques del present. Les classes pràctiques se centraran en el comentari del text aristotèlic *Acerca del alma*.

Bibliografia bàsica**1- Fonts**

- ARISTÒTIL. *Metafísica. Acerca de la generació y la corrupció. Acerca del alma. Tratados de lógica (Organon) I i II*. Madrid: Gredos (Textos grecs corresponents: els d'Oxford Classical Texts o Les Belles Lettres.)
Ètica a Nicòmaco. Edició de M. Araujo i J. Marías. 4a edició. Madrid: CEC, 1985 (grec-castellà).
 EPICUR. *Opere*. Edició de Graziano Arrighetti, Turí: Einaudi, 1960 (grec-italià) i 1967 (italià).
Lettres et maximes. Edició de Marcel Conche. 3a edició. París: PUF, 1992 (grec-francès).
 LUCRECI. *De la naturaleza*. Versió de l'abat Marchena. Madrid: Ciencia Nueva, 1968.
De la nature. Edició de José Kany-Turpin. París: Aubier, 1993 (llatí-francès).
 ESTOICS. *Stoicorum veterum fragmenta*. Edició de Hans von Arnim. 4 vol. Stuttgart: Teubner, 1964 (grec-alemany).
 POSIDONIUS. *Testimonia and Fragments*. Edició de L. Edelstein i I. G. Kidd. 2 vol. Cambridge (Mass.): Univ. Press, 1989 (grec-anglès).
 SENECA. *Diàlegs De vita beata, De constantia sapientis i De tranquillitate animi*. París: Les Belles Lettres, 1965, 1966 (llatí-francès).
 PLOTI. *Enéadas*. 2 vol. Madrid: Gredos, 1982, 1985. (Els textos grecs corresponents, en Oxford Classical Texts.)
 PROCLIO. *Théologie platonicienne*, ed. i trad. de H. D. Saffrey i L. G. Westerink, 6 vols. (5 publicats). París: Les Belles Lettres, 1968-1987 (grec-francès).
 AUTORS HEL·LENÍSTICS en general (antologia per escoles i temes): *The Hellenistic Philosophers*. Edició traduïda i comentada de A. A. Long i D. N. Sedley, 2 vol. Cambridge: Univ. Press, 1995 (grec/llatí-anglès).

2. Bibliografia secundària

- AUBENQUE, P. *El problema del ser en Aristoteles*. Madrid: Taurus, 1981.
 *****
La prudence chez Aristote. París: PUF, 1963.

BERTI, E. *Aristoteles: dalla dialettica alla filosofia prima*. Padua: CEDAM, 1977.
 BRUN, J. *Aristoteles y el Liceo*. Barcelona: Paidós, 1992.
 GÓMEZ-PIN, V. *El orden aristotélico*. Barcelona: Ariel, 1984.
 GRANGER, G. G. *La théorie aristotélicienne de la science*. Paris: Aubier, 1976.
 HELLER, A. *Aristoteles y el mundo antiguo*. Barcelona: Península, 1983.
 LE BLOND, J. M. *Logique et méthode chez Aristote*. 3a edició. Paris: Vrin, 1973.
 LUKASIEWICZ, J. *La silogística de Aristoteles desde el punto de vista de la lógica formal moderna*. Madrid: Tecnos, 1977.
 MANSION, A. *Introduction à la physique aristotélicienne*. Lovaina: I. S. Ph., 1987. (reimpr.)
 MOSTERIN, J. *Aristoteles*. Madrid: Alianza, 1984. (Historia de la filosofía 4).
 PREVOSTI, A. *La Física d'Aristòtil*. Barcelona: PPU, 1984.
 QUERALTO, R. J. *Naturaleza y finalidad en Aristoteles*. Sevilla: Eds. de la Universidad, 1983.
 FARRINGTON, B. *La rebelión de Epicuro*. Barcelona: Laia, 1974.
 GARCÍA-BORRÓN, J. C. *Séneca y los estoicos*. Barcelona: CSIC, 1956.
 GARCÍA GUAL, C.; IMAZ, M. J. *La filosofía helénística: éticas y sistemas*. Madrid: Cincel, 1986.
 GARCÍA GUAL, C.; ACOSTA, E. *Ética de Epicuro. La génesis de una moral utilitaria*. Barcelona: Barral, 1974 (grec-castellà).
 LONG, A. A. *La filosofía helénística*. Madrid: Alianza, 1984.
 MATES, B. *Lógica de los estoicos*. Madrid: Tecnos, 1986.
 PUENTE OJEA, G. *Ideología e historia. El fenómeno estoico en la sociedad antigua*. Madrid: Siglo XXI, 1974.
 RIST, J. M. *La filosofía estoica*. Barcelona: Crítica, 1995.
 VEGA RENON, L. *La trama de la demostración*. Madrid: Alianza Universidad, 1990.
 COMBES, J. *Études néoplatoniciennes*. Grenoble: Millon, 1989.
 LLOYD, A. C. *The Anatomy of Neoplatonism*. Oxford: Clarendon, 1990.
 ZINTZEN, C. (coord.). *Die Philosophie des Neuplatonismus*. Darmstadt: WBG, 1977.

Sistema d'avaluació

Examen final i exercicis durant el curs.

Història de la Filosofia Antiga II

Matèria: <i>Història de la Filosofia</i>	Cicle: I
Tipus: <i>troncal</i>	Crèdits: 6
Hores setmanals: <i>Tèdriques 3 Pràctiques 1 Despatx —</i>	Període lectiu: <i>2n semestre</i>
Departament: <i>Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura</i>	
Professorat: <i>Isabel Méndez Lloret</i>	
Llengua: <i>castellà</i>	Grup: A2

Temari

S'estudiarà l'obra de Plató en vista de les seves preocupacions polítiques, l'ontologia d'Aristòtil i les tres escoles hel·lenístiques mitjançant la lectura directa de les fonts.

Bibliografia bàsica

1. Fonts
 PLATÓ. *Diàlegs*. Madrid: Gredos (diversos volums).
 ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Gredos, 1982.
 DIOGENES LAERCIO. *Vidas de filòsofs*. Barcelona: Iberia, 1962. 2 vol.
2. Estudis: Es donaran a classe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Moderna I

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 7.5 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: G. Mayos (A1), S. Turró (A2) i J. M. Bech (B1)
Llengua: català **Grup:** A1, A2 i B1

Temari

En aquest primer semestre es tractarà la filosofia del segle XVII i de la il·lustració, tot centrant el desenvolupament especialment en els autors que s'indiquen a continuació:

1. L'origen de la modernitat: Descartes.
2. El llegat del cartesianisme.
3. Spinoza.
4. Leibniz.
5. La il·lustració: Hume.

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la bibliografia secundària de cada autor s'anirà lliurant i comentant a classe, i deixant de banda les històries generals de la filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar tant per a una visió global del període com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *Filosofia de la Il·lustración*. Mèxic: FCE, 1972.
 ----- *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. I i II
 FISCHER, K. *Geschichte der neuern Philosophie*. Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. I-IV i X.
 HAZARD, P. *La crisis de la conciencia europea*. Madrid: Alianza, 1983.
 ----- *El pensamiento europeo en el s. XVIII*. Madrid: Alianza, 1984.
 HEIMSOETH, H. *La metafísica moderna*. Madrid: Revista de Occidente, 1966.
 MORRIS, C. R. *Locke, Berkeley, Hume*. Oxford University Press, 1937.
 RODIS-LEWIS, G. *Descartes y el racionalismo*. Barcelona: Oikos-Tau, 1971.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. Així mateix, la participació a les classes pràctiques podrà matisar la nota obtinguda.

Història de la Filosofia Moderna II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: troncal **Crèdits:** 7.5 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: G. Mayos (A1), S. Turró (A2) i J. M. Bech (B1)
Llengua: català **Grup:** A1, A2 i B1

Temari

En aquest segon semestre es tractarà la filosofia del XIX a partir del replantejament impulsat pel criticisme de Kant. El desenvolupament del pensament "clàssic" alemany en serà el centre de gravetat:

1. La filosofia transcendental: Kant.
2. Gènesi de l'idealisme en Fichte i Schelling.
3. El projecte especulatiu de Hegel.
4. Crisi i crítics de l'idealisme.

Bibliografia bàsica

Atès que les fonts i la literatura secundària de cada autor s'anirà lliurant i comentant a classe, i deixant de banda les històries generals de la filosofia, donem a continuació algunes obres específiques que poden ajudar, tant per a una visió global del segle XIX com per a un primer apropament als autors:

- CASSIRER, E. *El problema del conocimiento en la filosofía y ciencia modernas*. Mèxic: FCE, 1979, vol. III
 COLOMER, E. *El pensamiento alemán de Kant a Heidegger*. Barcelona: Herder, 1986-1990, vol. I i II.
 DELBOS, V. *De Kant aux postkantians*. París: Mouton, 1940.
 FISCHER, K. *Geschichte der neuern Philosophie*. Liechtenstein: Klaus Reprint, 1973, vol. VI-IX.
 HARTMANN, N. *La filosofía del idealismo alemán*. Buenos Aires: Sudamericana, 1968.
 LÖWITZ, K. *De Hegel a Nietzsche*. Buenos Aires: Sudamericana, 1968.
 MARCUSE, H. *Razón y revolución*. Madrid: Alianza, 1971.
 RIVELAYGUE, J. *Leçons sur la métaphysique allemande*. Paris: Grasset, 1994.
 SCHNADELBACH, H. *La filosofía en Alemania: 1831-1933*. Madrid: Cátedra, 1991.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre. Així mateix, la participació a les classes pràctiques podrà matisar la nota obtinguda.

Introducció a la Lògica I**Matèria:** Lògica**Cicle:** I**Tipus:** troncal **Crèdits:** 7.5 **Període lectiu:** 1r semestre**Hores setmanals:** Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1**Departament:** Lògica, Història i Filosofia de la Ciència**Professorat:** Ma. Gracia Manzano (A1 i B1) Calixto Badesa (A2)**Llengua:** castellà**Grup:** A1, A2 i B1**Temari**

El curs té dues parts. A la primera, s'exposa el fragment més bàsic de la lògica clàssica: la lògica d'enunciats. A la segona, s'introdueix l'àlgebra elemental de conjunts i les aplicacions a la lògica.

Bibliografia bàsica

- DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 HODGES, W. *Logic*. Penguin Books.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Serie Schaum. Ed. McGraw-Hill.
 BARWISE-ETCHEMENDY. *The Language of First-Order Logic*. CSLI.
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica sintáctica*. Ed. CECSA.
 TARSKI, A. *Introd. a la lógica y a la metodología de la Ciencias deductivas*. Espasa Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Introducció a la Lògica II**Matèria:** Lògica**Cicle:** I**Tipus:** troncal **Crèdits:** 7.5 **Període lectiu:** 2n semestre**Hores setmanals:** Teòriques 3 Pràctiques 1 Despatx 1**Departament:** Lògica, Història i Filosofia de la Ciència**Professorat:** Ramón Jansana (A1 i B1) Calixto Badesa (A2)**Llengua:** castellà**Grup:** A1, A2 i B1**Temari**

El curs consisteix en una introducció a la lògica de primer ordre. Prèviament es desenvolupen els conceptes bàsics necessaris de teoria de conjunts: relacions i funcions.

Bibliografia bàsica

- DEAÑO, A. *Introducción a la lógica formal*. Madrid: Alianza Universidad, 1978.
 GAMUT, L. T. F. *Logic, Language and Meaning*. The University of Chicago Press, 1991, vol. 1.
 HODGES, W. *Logic*. Penguin Books.
 LIPSCHUTZ, S. *Teoría de conjuntos y temas afines*. Serie Schaum. Ed. McGraw-Hill.
 BARWISE-ETCHEMENDY. *The Language of First-Order Logic*. CSLI.
 SUPPES, P. *Introducción a la lógica sintáctica*. Ed. CECSA.
 TARSKI, A. *Introd. a la lógica y a la metodología de la Ciencias deductivas*. Espasa Calpe.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Teoria del Coneixement I

Matèria: *Teoria del Coneixement* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *José M. García de la Mora*
 Llengua: *castellà* Grup: A1

Temari

1. Plantejament general i situació històrica.
2. Fenomenologia i ontologia del coneixement.
3. Condicions i mètodes del coneixement.
4. Problemàtica de la veritat i la certesa.
5. Objectivitat i subjectivitat.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ALEJANDRO, J. M. *Gnoseologia*. Madrid: BAC, núm. 290, 1969.
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 GADAMER, M. G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 SARTRE, J. P. *La trascendencia del ego*.
 SCHELER, M. *Conocimiento y trabajo*.
 VAN STEENBERGHEN. *Epistemología*. Madrid: Gredos, 1956.

Sistema d'avaluació

Exercicis parcials, un treball monogràfic i examen final

Teoria del Coneixement I

Matèria: *Teoria del Coneixement* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *José Luis Arce Carrascoso*
 Llengua: *castellà* Grup: A2

Temari

1. Plantejament general de la filosofia del coneixement.
2. El problema del coneixement i la seva dimensió antropològica.
3. Coneixement, consciència i subjectivitat.
4. *A priori* i objectivitat.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 KELLER, A. *Teoría general del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid, 1969.
 VILLORIO, L. *Crear, saber, conocer*. Siglo XXI, 1982.

Sistema d'avaluació

Examen.

Teoria del Coneixement I Matèria: *Teoria del Coneixement*

Cicle: I

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professorat: *Josep M. Romero Baró*

Llengua:

Grup: B1

Temari

1. Aproximació històrica al problema del coneixement
2. Naturalesa, vida i coneixement en Aristòtil.
3. El dubte, el *cogito* i les idees en Descartes.
4. El plantejament crític del coneixement en Kant.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- ARISTÒTIL. *Psicologia*. Barcelona: Ed. Laia, 1981.
 DESCARTES. *Meditaciones metafísicas*. Madrid: Espasa-Calpe, 1981.
 KANT, I. *Crítica de la razón pura*. Madrid: Alfaguara, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen. Treball optatiu.

Teoria del Coneixement II Matèria: *Teoria del Coneixement*

Cicle: I

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professorat: *José Manuel García de la Mora*Llengua: *castellà*

Grup: A1

Temari

1. Principals posicions criteriològiques.
2. Mètodes i procediments crítics actuals.
3. Nocions de sociologia del coneixement.
4. Examen del relativisme lingüístic.
5. Fenomenologia i hermenèutica.
6. El realisme crític integral.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

- ALEJANDRO, J. M. *Gnoseologia*. Madrid: BAC, núm. 290, 1969.
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1987.
 GADAMER, H. G. *Verdad y método*.
 HARTMANN, N. *Metafísica del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 SHELER, M. *Conocimiento y trabajo*.
 SARTRE, J. P. *La trascendencia del Ego*.
 VAN STEENBERGHEN. *Epistemología*. Madrid: Gredos, 1956.

Sistema d'avaluació

Exercicis parcials, un treball monogràfic i examen final.

Teoria del Coneixement II

Matèria: *Teoria del Coneixement* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *José Luis Arce Carrascoso*
 Llengua: *castellà* Grup: A2

Temari

1. Els límits del coneixement i el problema de l'irracional.
2. Experiència, percepció i coneixement del món extern.
3. El problema de la intuïció.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ARCE, J.L. *Inmediación y procesualidad (Intuición y conocimiento humano)*. Anales, Madrid, 1984.
 KELLER, A. *Teoría general del conocimiento*. Barcelona: Herder, 1988.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid, 1969.

Sistema d'avaluació

Examen.

Teoria del Coneixement II

Matèria: *Teoria del Coneixement* Cicle: I
 Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
 Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
 Professorat: *Josep M. Romero Baró*
 Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

1. Aproximació sistemàtica al problema del coneixement.
2. Intencionalitat, subjectivitat i objectivitat de la consciència.
3. Experiència, cos i coneixement.
4. Certesa, veritat, criteri.

Avis: Ateses les característiques de l'assignatura, es recomana cursar-la el segon any de la carrera.

Bibliografia bàsica

ALEJANDRO, J. M. *Gnoseología de la certeza*. Madrid: Ed. Gredos, 1965.
 ARCE, J. L. *Hombre, conocimiento y sociedad*. Barcelona: PPU, 1988.
 RABADE, S. *Estructura del conocer humano*. Madrid, 1969.

Sistema d'avaluació

Examen. Treball optatiu.

Filosofia de la Cultura I

Matèria: Antropologia **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Albert Bidón-Chanal Gelonch
Llengua: català **Grup:** A1 i B1

Temari

L'objectiu d'aquest curs estarà centrat en l'estudi del procés de "naturalització" del concepte d'home, derivat dels plantejaments establerts per la teoria de l'evolució proposada per Charles Darwin. Les seves conseqüències han determinat el decurs de la nostra cultura contemporània.

1. *Les ciències naturals abans de Darwin*
 El mecanicisme de l'època clàssica.
 El concepte d'organització i el naixement de la biologia.
2. *La revolució darwinista*
 El precedent de les teories transformistes: Buffon, Maupertuis.
 Les propostes de J. B. Lamarck.
 La teoria evolutiva.
 Neodarwinisme: les teories sintètiques contemporànies.
3. *Biologia i cultura*
 Darwinisme i ciències socials.
 La cultura com a expressió de la naturalesa biològica de l'home.
 Genètica i cultura: les propostes de la sociobiologia.

Bibliografia bàsica

AYALA, F. J. *Origen y evolución del hombre*. Madrid: Alianza Univ. 1980.
 BARNETT, J. A. *Un siglo después de Darwin*. Madrid: Alianza Ed., 1966.
 JACOB, F. *La logique du vivant*. Paris: Gallimard, 1970.

Sistema d'avaluació

Examen al final del semestre.

Filosofia de la Cultura II

Matèria: Antropologia **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Jaume Mascaró Pons
Llengua: català **Grup:** A1 i B1

Temari

1. *Ciències de l'home i coneixement de l'home*
 Els punts de vista: explicació subjectiva i explicació objectiva.
 Els prejudicis: antropocentrisme, etnocentrisme, egocentrisme.
 La xarxa del "sabers": les "ciències humanes".
2. *Natura i cultura*
 Les fonts de la cultura: memòria genètica/memòria nerviosa.
 El debat de l'origen: continuïtat/discontinuitat.
 La funció biològica de la cultura.
3. *Cultura i comunicació*
 La cultura com a "espai de comunicació".
 Expressió, informació, comunicació.
 Propietats i estructura de la comunicació humana.
4. *Cultura i civilització*
 Cultura i cultures: relativisme i/o universalitat.
 La qüestió del "progrés": canvi cultural vs. evolució cultural.
 Els models culturals: l'imaginari social.

Bibliografia bàsica

CHRISTEN, Y. *El hombre bio-cultural. De la molécula a la civilización*. Madrid: Ed. Cátedra, 1989. (Teorema).
 ELIAS, N. *El proceso de la civilización*. Mèxic: FCE, 1989.
 MOSTERIN, J. *Filosofia de la cultura*. Madrid: Alianza Universidad, 1993.
 WINKIN, Y. (comp.) *La nueva comunicación*. Barcelona: Kairós, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari.
 Possibilitat de treballs complementaris a convenir amb el professor.

Teories Ètiques I

Matèria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** 1 **Despatx** 1
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica
Professorat: Andrés Sánchez Pascual
Llengua: castellà **Grup:** A1 i B1

Temari

De les teories ètiques de la modernitat seran tractades les tres següents:
 a) Schopenhauer-Nietzsche; b) Adorno; c) H. Jonas. En el primer cas s'estudiarà *La genealogia de la moral*; en el segon, *Mínima moralía*; en el tercer, *El principi de responsabilitat*.
 L'anàlisi dels textos, que serà la tasca principal del curs, anirà acompanyada d'introduccions generals als corrents filosòfics en què s'insereixen els autors esmentats.

Bibliografia bàsica

NIETZSCHE. *La genealogia de la moral*. Alianza.
 ADORNO. *Mínima moralía*. Taurus.
 JONAS, H. *El principio de responsabilidad*. Circulo de Lectores.

Sistema d'avaluació

Hi haurà tres exàmens, corresponents a les tres parts. Per aprovar el curs caldrà haver fet i aprovat el tres exàmens. Cada alumne també haurà de fer un treball durant el curs, que ja se li indicarà en començar.

Teories Ètiques II

Matèria: Ètica **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 **Pràctiques** 1 **Despatx** 1
Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica
Professorat: Begoña Román Maestre
Llengua: català **Grup:** A1 i B1

Temari

Es tractaran les teories ètiques següents:
 1. Aristòtil.
 2. Epicur.
 3. Estoïcisme: Sèneca.
 4. Kant.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Ètica a Nicómaco*. Madrid: Centro de Estudios Constitucionales, 1981.
 EPICUR. *Carta a Meneceo y Máximas capitales*. Madrid: Alhambra, 1985.
 SENECA. *Sobre la felicidad*. Madrid: Alianza Editorial, 1980.
 KANT, I. *Fundamentación de la metafísica de las costumbres*. Madrid: Espasa-Calpe, 1990.
 KANT, I. *Crítica de la razón práctica*. Madrid: Espasa-Calpe, 1975.

Sistema d'avaluació

Hi haurà un examen al final del semestre. Cada alumne també haurà de fer un treball durant el curs, que ja se li indicarà en començar-lo.

Filosofia de la Història I

Matèria: *Filosofia de la Història* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Josefina Birulés (A1) i Manuel Cruz (B1)*
Llengua: *català (A1) castellà (B1)* **Grup:** A1 i B1

Temari**1. Genealogia del discurs històric**

- 1.1 La història de la naturalesa i la història dels homes.
- 1.2 De la/les crònica/ques a la història.
- 1.3 El doble sentit de la paraula històrica.
- 1.4 Per què interessa la història als filòsofs.

2. Ontologia de la història: individus i col·lectivitats

- 2.1 El subjecte de la història: l'home com a protagonista del procés històric.
- 2.2 El lloc de les intencions a la història.
- 2.3 Què és inevitable i què és necessari a la història.

Bibliografia bàsica

COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la història*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la historia*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoría de la historia*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodología de la historia*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1991.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algun sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen a final.

Filosofia de la Història II

Matèria: *Filosofia de la Història* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Antonio Aguilera (A1) i Manuel Cruz (B1)*
Llengua: *castellà* **Grup:** A2 i B1

Temari**1. Coneixement de la història: ciència i consciència**

- 1.1 Podem obtenir un coneixement fiable de la història?
- 1.2 La història és una ciència com les altres?
- 1.3 Té sentit la pregunta pel sentit de la història?
- 1.4 Història i hermenèutica.
- 1.5 El caràcter incomplet i obert del coneixement històric. El paper de la narració en la història.

2. Pràctica de la història: la qüestió de l'exhauriment de la modernitat

- 2.1 La gènesi de la modernitat i la configuració de la història com a obra dels homes. La idea de progrés com a nucli.
- 2.2 La filosofia de la història entre la teologia i la biologia.
- 2.3 Del progrés de la raó a l'etern retorn de la voluntat. La crisi de la idea de progrés i el "final de la història".
- 2.4 La necessitat d'una nova filosofia de la història.

Bibliografia bàsica

COLLINGWOOD, R.G. *Idea de la història*. Mèxic: FCE, 1982.
 CRUZ, M. *Filosofia de la historia*. Barcelona: Paidós, 1991.
 HELLER, A. *Teoría de la historia*. Barcelona: Fontamara, 1982.
 TOPOLSKY, J. *Metodología de la historia*. Madrid: Cátedra, 1982.

Altres textos d'interès:

BERLIN, I. "La inevitabilidad histórica". A: *Cuatro ensayos sobre la libertad*. Madrid: Alianza, 1984.
 DANTO, A.C. *Historia y narración*. Barcelona: Paidós, 1989.
 LE GOFF, J. *Pensar la historia. Modernidad, presente, progreso*. Barcelona: Paidós, 1989.
 RICOEUR, P. *Tiempo y narración*. Madrid: Cristiandad, 1987, vol. I.
 VEYNE, P. *Cómo se escribe la historia*. Madrid: Alianza, 1984.
 WILKINS, B.T. *¿Tiene la historia algun sentido?* Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen a final.

Filosofia de la Naturalesa I

Matèria: *Filosofia de la Naturalesa* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Petit (A1) i Antoni Prevosti (B1)*
Llengua: *castellà (A1) català (B1)* **Grup:** A1 i B1

Temari

- 1. Introducció a la filosofia de la naturalesa.**
 El seu lloc a la filosofia.
 Filosofia natural, ciència natural i física matemàtica.
 Principis i objecte de la filosofia de la natura.
- 2. Els principis de la naturalesa.**
 Els elements com a principis.
 L'atomisme.
 La substància corpòria com a principi.
 El mecanicisme.
 El dinamisme.
 L'hilemorfisme.
- 3. La naturalesa.**
 Etimologia i sentits del terme.
 La naturalesa en relació amb l'ànima.
 La naturalesa com a conjunts de lleis.
 La naturalesa com a principi del moviment en el mòbil.
 Naturalesa i cosmos.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Física*. París: Belles Lettres, 1973. (Ed. bilingüe)
 ARTIGAS; SANGUINETI. *Filosofia de la Naturalesa*. Pamplona: EUNSA, 1980.
 ARTIGAS, M. *La inteligibilidad de la naturaleza*. Pamplona: EUNSA, 1992.
 DESCARTES. *Oeuvres philosophiques*. 3 vol. París: Garnier, 1963.
 MARITAIN, J. *Filosofia de la naturaleza*. Club de Lectores, Bs. As, 1980.
 PETIT-PREVOSTI. *Filosofia de la naturaleza*. Barcelona: PPU, 1992.

Sistema d'avaluació

Un treball i un examen final.
 També s'avaluarà la participació activa a les pràctiques.

Filosofia de la Naturalesa II

Matèria: *Filosofia de la Naturalesa* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Petit (A1) i Antoni Prevosti (B1)*
Llengua: *castellà (A1) català (B1)* **Grup:** A1 i B1

Temari

- 1. Les causes**
 L'ordre de les causes a la naturalesa.
 L'atzar.
 La necessitat.
 La finalitat a la natura.
- 2. Moviment i quantitat**
 El canvi i el moviment.
 L'infinit.
 Les apories del moviment.
 Quantitat i dimensions en l'ens natural.
 El lloc i l'espai.
 El Temps.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Física*. París: Belles Lettres, 1973. (Ed. bilingüe)
 ARTIGAS, M. *La inteligibilidad de la naturaleza*. Pamplona: EUNSA, 1992.
 AUBERT, J. M. *Filosofia de la naturaleza*. Barcelona: Herder, 1977.
 KANT, I. *Crítica del juicio*. Madrid: V. Suárez, 1914.
 MAY, E. *Filosofia natural*. Mèxic: FCE, 1975.
 PREVOSTI, A. *La teoria del infinito de Aristóteles*. Barcelona: PPU, 1985.

Sistema d'avaluació

Participació activa a les pràctiques i examen final.

Filosofia Social I

Matèria: *Filosofia Social* **Cicle:** I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Alsina Roca*
Llengua: *català* **Grup:** A1 i B1

Temari

S'estudiaran els autors principals que han anat configurant el pensament social. L'objectiu és aclarir les qüestions plantejades sobre el caràcter científic de la sociologia i la seva relació amb la filosofia social.

Plantejament històric: de la filosofia política a la sociologia.

1. La filosofia política com a filosofia moral: Aristòtil.
2. La reflexió històrica: sant Agustí.
3. L'autonomia de la política: Maquiavel.
4. El contractualisme: Hobbes i Rousseau.
5. La sociologia fundacional: Comte, Marx i Spencer.
6. La sociologia acadèmica: Durkheim, Max Weber, Simmel i Pareto.
7. Corrents sociològics actuals.

Bibliografia bàsica

ARON, R. *Las etapas del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Siglo XXI, 1970.
 NISBET, R. *La formación del pensamiento sociológico*. Buenos Aires: Amorrortu, 1976.
 SABINE, G. *Historia de la teoría política*. Mèxic: FCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final. S'exigirà un treball monogràfic sobre un autor del programa. Es valorarà la participació als seminaris.

Filosofia Social II

Matèria: *Filosofia Social* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Josep M. Esquirol Calaf*
Llengua: *català* **Grup:** A1 i B1

Temari

Problemàtica contemporània.

1. Prolegòmens:
  - a) La dimensió social de l'existència humana.
  - b) Holisme-individualisme.
  - c) *Oïkos, polis*, comunitat, societat, nació, estat.
2. Societat de masses, banalització i totalitarisme.
3. Treball i soció com a categories hermenèutiques del sòcio-polític.
4. Tècnica, societat i transcendència.
5. Món de la vida i universalitat (alteritat, estranyesa, diversitat, comunicació i cosmopolitisme).
6. Ideologia, utopia i imaginari social.
7. Cultura i societat. La filosofia i el Vell Continent.

Bibliografia bàsica

SCHUTZ, A. *El problema de la realidad social*. Buenos Aires: Amorrortu, 1974.
 MARITAIN, J. *El hombre y el Estado*. Madrid: Encuentro, 1983.
 ARENDT, H. *La condición humana*. Barcelona: Paidós, 1993.
 ELLUL, J. *Le système technique*. París: Calmann-Lévy, 1977.
 RICOEUR, P. *Ideología y utopía*. Barcelona: Gedisa, 1989.
 ESQUIROL, J.M. *D'Europa als homes*. Barcelona: Cruïlla, 1994.
 HEIDEGGER, M. "La qüestió envers la tècnica" A: *Fites*. Barcelona: Laia, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Ciència I

Matèria: *Història de la Ciència* Cicle: I
 Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
 Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
 Professorat: *José Romo (A1) i Antonio Beltrán (B1)*
 Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

0. Dinàmica del curs i contingut bibliogràfic.
 1. Les ciències de la vida a Grècia.
 2. El desenvolupament de la cosmologia dels presocràtics a Plató.
 3. Aristòtil: física i cosmologia.
 4. L'astronomia de Ptolomeu.
 5. La crisi de la ciència grega i el cristianisme.
 6. La física medieval.
 7. Renaixement, màgia i ciència.
 8. L'astronomia renaixentista.
 9. Copèrnic, filòsof del cel.

Bibliografia bàsica*Astronomia:*

KUHN, Thomas S. *La revolución copernicana*. Traducció de Domènec Bergadà. Barcelona: Editorial Ariel, 1978 [1957].

Física:

SAMBURSKY, S. *El mundo físico de los griegos*. Madrid: Alianza, 1990.

Ciències de la vida:

CROMBIE, Alistair C. *Historia de la Ciencia: de San Agustín a Galileo*. 2 vol. Traducció de José Bernia. Madrid: Alianza, 1974 [1954].

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Ciència II

Matèria: *Història de la Ciència* Cicle: I
 Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
 Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
 Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
 Professorat: *José Romo (A1) i Antonio Beltrán (B1)*
 Llengua: *castellà* Grup: A1 i B1

Temari

1. Tycho Brahe i Kepler.
2. Galileu. Cosmologia i física.
3. Descartes. La teorització del mecanicisme.
4. Bacon i la ciència anglesa.
5. Newton. El sistema del món.
6. Les ciències de la vida del segle XVI al XVIII.
7. "Teoria de la Terra".
8. La història natural en els segles XVII i XVIII.
9. Darwin i la revolució darwinista.

Bibliografia bàsica*Astronomia i física:*

HALL, A. R. *La revolución científica. 1500-1750*. Barcelona: Ed. Crítica, 1985.

Ciències de la vida:

TOULMIN, E.; GOODFIELD, J. *El descubrimiento del tiempo*. Traducció de Néstor Míguez.

Reed. Barcelona, 1990. Buenos Aires: Ed. Paidós, 1968.

COLEMAN, William. *La biología en el s. XIX. Problemas de forma, función y transformación*. Traducció de Georgina Guerrero. Mèxic: EFCE, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
 Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Francesc Fortuny*
 Llengua: *català* Grup: A1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà.

En aquest primer semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles I aC i IX dC.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1869.
 LONG, A. A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIè siècle*. Editions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W.A.A. *Jean Scot Erigène et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval I

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: I
 Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
 Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
 Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
 Professorat: *Isabel Méndez*
 Llengua: *castellà* Grup: B1

Temari

Després d'una introducció en la qual s'estudiaran les bases filosòfiques grecoromanes del pensament altmedieval (especialment l'estoïcisme i el medi i neoplatonisme) tractarem successivament: 1. St. Agustí, 2. Boeci, 3. Escot Eriúgena i 4. La filosofia del segle XII (el platonisme de Chartres, Pere Abelard i Pietro Lombardo).

Bibliografia bàsica

- LONG, A. A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975. (Reimpr. Alianza Universidad)
 ALSINA, J. *El neoplatonismo*. Barcelona: Anthropos, 1989.
 BROWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 GILSON, E. *La filosofía en la Edad Media*. Madrid: Gredos, 1972.
 LIBERA, A. de. *La philosophie médiévale*. Paris: PUF, 1993. (Col. Premier Cycle)

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Francesc Fortuny*
Llengua: *català* **Grup:** A1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M.T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà.

En aquest segon semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles X i XIV.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1869.
 LONG, A. A. *La filosofía helentística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIè siècle*. Editions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W.A.A. *Jean Scot Erigène et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia Medieval II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Isabel Méndez*
Llengua: *castellà* **Grup:** B1

Temari

Després d'una introducció dedicada a la recuperació de la filosofia i ciència gregues per mitjà dels àrabs (especialment a la recuperació d'Aristòtil) estudiarem:

1. La filosofia del segle XIII (Albert Magne, Tomàs d'Aquino, l'"averroisme llatí") i la condemna de 1277.
2. La filosofia del segle XIV: Duns Escot, Ockham i el nominalisme.
3. La problemàtica política: Dant i Marsili de Padua.

Bibliografia bàsica

- GILSON, E. *La filosofía en la Edad Media*. Madrid: Gredos, 1972.
 DE LIBERA, A. *La philosophie médiévale*. Paris: PUF, 1993. (Col. Premier Cycle)
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIII siècle*. Ed. Univ. de Louvain, 1966.
 BIANCHI, L. *Il vescovo e i filosofi. La condanna parigina del 1277*. Bergamo: Lubrina, 1990.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. de Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 QUILLET, J. *Les clefs du pouvoir au Moyen Age*. Paris: Flammarion 1972.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de la Filosofia del Renaixement I

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *Optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Rosa Rius Gatell*
Llengua: *català* **Grup:** A1 i B1

Temari

La filosofia en el segle XV

1. La revolució cultural de l'humanisme.
2. Nicolau de Cusa.
3. La restauració del platonisme: Marsilio Ficino i Giovanni Pico.
4. L'aristotelisme de Pomponazzi.
5. Maquiavel.

Bibliografia bàsica

GARIN, E. *El zodíaco de la vida*. Barcelona: Península, 1981.
 GRANADA, M. A. *Cosmología, religión y política en el Renacimiento*. Barcelona: Anthropos, 1987.
 KRISTELLER, P.O. *El pensamiento renacentista y sus fuentes*. México: FCE, 1983.
 YATES, F. A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel, 1982.

Les obres dels autors estudiats es donaran a l'inici del curs. La literatura ulterior secundària s'indicarà en el moment oportú.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Història de la Filosofia del Renaixement II

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** I
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Rosa Rius Gatell*
Llengua: *català* **Grup:** A1 i B1

Temari

La filosofia en el segle XVI: el problema cosmològic i la seva dimensió religiosa.

1. La imatge del món abans de Copèrnic.
2. L'obra de Copèrnic.
3. De Copèrnic a Bruno: cap a l'univers infinit i homogeni. La dimensió religiosa del problema cosmològic.

Bibliografia bàsica

GRANADA, M.A. *Giordano Bruno y América. De la crítica de la colonización a la crítica del cristianismo*. Barcelona: Geocrítica, núm. 90, 1991.
 KOYRE, A. *Del mundo cerrado al universo infinito*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
 ----- *Estudios de historia del pensamiento científico*. Madrid: Siglo XX, 1977.
 KUHN, TH. *La revolución copernicana*. Barcelona: Ariel, 1978.
 YATES, F. A. *Giordano Bruno y la tradición hermética*. Barcelona: Ariel, 1982.

Les obres dels autors estudiats es donaran a l'inici del curs. La bibliografia ulterior secundària s'indicarà en el moment oportú.

Sistema d'avaluació

Examen final escrit.

Lògica I

Matèria: Lògica **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Enric Casanovas (A1) i Ignasi Jané (B1)
Llengua: castellà **Grup:** A1 i B1

Temari

Aquest curs és una introducció a la teoria de conjunts, amb especial èmfasi a l'anàlisi del concepte d'infinitud. Es tractaran els temes següents: axiomes de la teoria de conjunts, relacions i funcions, nombres naturals i conjunts infinits.

Bibliografia bàsica

ENDERTON, H. B. *Elements of Set Theory*. Nova York: Academic Press, 1977.
 HALMOS, P. *Teoría intuitiva de los conjuntos*. Mèxic: CECSA.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Lògica II

Matèria: Lògica **Cicle:** I
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Enric Casanovas (A1) i Ignasi Jané (B1)
Llengua: castellà **Grup:** A1 i B1

Temari

Es farà un estudi sistemàtic de la lògica de primer ordre. El temari es el següent:

- Sintaxi.
- Semàntica.
- Conseqüència lògica.
- Equivalència lògica.
- Teories i models.
- Teorema de completesa.

Es pressuposarà haver cursat Lògica I.

Bibliografia bàsica

ENDERTON, H. B. *A mathematical introduction to logic*. Nova York: Academic Press, 1972.
 MATES, B. *Lógica matemática elemental*. Madrid: Tecnos, 1970.
 QUESADA, D. *La lógica y su filosofía*. Barcelona: Barcanova, 1985.
 TARSKI, A. *Introducción a la lógica*. 3a. ed. Madrid: Espasa-Calpe, 1977. [1951].

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110141

Filosofia Contemporània I

Matèria: *Corrents actuals de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *troncal*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3*   *Pràctiques —*   *Despatx 1*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *J. Birulés (A1), C. Revilla (A2) i M. Cruz (B1)*

Llengua: *català (A1) castellà (A2 i B1)*

Grup: A1, A2 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009500 1

Filosofia Contemporània

Part: 1a

Grup: A1, A2 i B1

Temari

1. El coneixement

- 1.1 La ciència com a model de coneixement (Carnap i el Cercle de Viena).
- 1.2 El programa racionalista i el canvi científic (Popper, Lakatos, Feyerabend).
- 1.3 La crisi de la racionalitat científica (Husserl).
- 1.4 De l'epistemologia a l'hermenèutica (Kuhn, Rorty).

2. El llenguatge

- 2.1 El *gir lingüístic*: a la recerca d'una *anàlisi lògica completa* del llenguatge (Wittgenstein).
- 2.2 Jocs de llenguatge, usos i actes de parla (Wittgenstein, Austin, Searle).
- 2.3 La transformació de la filosofia transcendental. Comunicabilitat i "conversació" (Habermas, Apel)
- 2.4 Llenguatge i món (Heidegger)

3. L'acció

- 3.1 La qüestió de la intencionalitat (Husserl).
- 3.2 El concepte de *praxi* (Marx). Individualisme i holisme (Popper-Hayek).
- 3.3 Diverses descripcions de l'acció (Anscombe). Acció i conducta (pragmatisme).
- 3.4 La gramàtica de la justícia (Rawls, Dworkin).

NOTA: Aquest és el programa marc de l'assignatura. Cada professor especificarà a principi de curs com el desenvoluparà.

Bibliografia bàsica

- DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Cátedra, 1982.
SCHNADELBACH, H. *Filosofia en Alemania (1831-1933)*. Madrid: Cátedra, 1991.
PASSMORE, J. *Cien años de Filosofía*. Madrid: Alianza, 1981.

Bibliografia per temes

Tema 1

- NEWTON-SMITH, W.H. *La racionalidad de la ciencia*. Barcelona: Paidós, 1987.
POPPER, K.R. *La lógica de la investigación científica*. Madrid: Tecnos.
RORTY, R. *La filosofía y el espejo de la naturaleza*. Madrid: Cátedra, 1938.

Tema 2

WITTGENSTEIN, L. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Madrid: Alianza.
.....
Investigaciones Filosóficas. Barcelona: Crítica, 1988.
HABERMAS, J. *Teoría de la acción comunicativa*. Madrid: Taurus.

Tema 3

BERNSTEIN, R. *Praxis y acción*. Madrid: Alianza Ed., 1979.
ANSCOMBE, E. *Intención*. Barcelona: Paidós, 1991.
HABERMAS, J. *La reconstrucción del materialismo histórico*. Madrid: Taurus, 1981.
RICOEUR, P. *El discurso de la acción*. Madrid: Cátedra, 1981.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110152

Filosofia Contemporània II

Matèria: *Corrents actuals de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: troncal   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 3   Pràctiques —   Despatx 1

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: A. Aguilera (A1), L. Petit (A2) i M. Cruz (B1)

Llengua: castellà

Grup: A1, A2 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009500 1

Filosofia Contemporània

Part: 2a

Grup: A1, A2 i B1

Temari

1. La subjectivitat
  - 1.1 La qüestió del solipsisme (L. Wittgenstein).
  - 1.2 Alteritat i contingència en el cor del subjecte (E. Lévinas).
  - 1.3 Singularitat, individu, subjecte. Una aproximació a la categoria de sentit (estructuralisme i postestructuralisme).
2. Història (temps i memòria)
  - 2.1 Crítica del temps metafísic (M. Heidegger).
  - 2.2 Epistemologia de les ciències històriques. La comprensió del sentit.
  - 2.3 L'esdeveniment, una noció problemàtica. L'encreuament de ficció i història en el dir el temps. (P. Ricoeur).
3. La societat
  - 3.1 El social i el polític (Max Weber).
  - 3.2 Teoria crítica de la societat.
  - 3.3 Microfonaments i explicació social (marxisme analític).
  - 3.4 La societat com a sistema social (teoria general de sistemes, Parsons, Luhmann).

NOTA: Aquest és el programa marc de l'assignatura. Cada professor especificarà a principi de curs com el desenvoluparà.

Bibliografia bàsica

DESCOMBES, V. *Lo mismo y lo otro*. Madrid: Cátedra, 1982.
SCHNÄDELACH, H. *Filosofía en Alemania (1831-1933)*. Madrid: Cátedra, 1991
PASSMORE, J. *Cien años de Filosofía*. Madrid: Alianza.

Bibliografia específica per temes

Tema 1
LÉVINAS, E. *Humanisme de l'altre home*. València: Eliseu Climent Ed.
PARDO, J. L. *Gilles Deleuze. Violentar el pensamiento*. Madrid: Tecnos.
CRUZ, M. (ed.). *Individuo, modernidad, historia*. Madrid: Tecnos.
TAYLOR, CH. *La ética de la autenticidad*. Barcelona: Paidós.

Tema 2

HEIDEGGER, M. *Ser y tiempo*. Mèxic.
RICCEUR, P. *Tiempo y narraci3n*. Madrid: Ed. Cristiandad.
WHITE, H. *El contenido de la forma*. Barcelona: Paid3s.
MATE, R. (ed.). *Filosofia de la historia*. Madrid: Trotta-CSIC.

Tema 3

ELSTER, J. *Tuercas y tornillos*. Barcelona: Gedisa.
LUHMANN, I. *Sociedad y sistema: la ambici3n de la teoria*. Barcelona: Paid3s.
McCARTHY, T. *Ideales e ilusiones*. Madrid: Tecnos.
WELLMER, A. *Sobre la dial3ctica de modernidad y postmodernidad*. Madrid: Visor.

Sistema d'avaluaci3

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110163

Est3tica I

Mat3ria: Est3tica

Cicle: II

Tipus: troncal   **Cr3dits:** 6   **Peri3de lectiu:** 1r semestre

Hores setmanals: Te3riques 3   Pr3ctiques —   Despatx 1

Departament: Hist3ria de la Filosofia, Est3tica i Filosofia de la Cultura

Professorat: Enrique Lynch

Llengua: castell3

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 0085012

Art i Est3tica

Part: 1a

Grup: A1

Temari

Hist3ria de les idees est3tiques i del vocabulari de l'est3tica, des de la seva aparici3n en la Gr3cia antiga, passant per la seva autonomitzaci3n en els segles XVIII i XIX fins a la seva pres3ncia i 3s cr3tic en la teoria contempor3nia de l'art.

Bibliografia b3sica

El temari i la bibliografia detallada estar3 disponible al començament del curs.
Es requereix dels estudiants que es matriculen, disposici3 a estudiar la mat3ria a partir de les obres fonamentals de la disciplina.

Sistema d'avaluaci3

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110163

Estètica I

Matèria: Estètica

Tipus: troncal

Crèdits: 6

Període lectiu: 1r semestre

Cicle: II

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: David Estrada Herrero

Llengua: castellà

Grup: A2 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009501 2

Art i Estètica

Part: 1a

Grup: A2 i B1

Temari

Naturalesa de l'obra d'art.

Introducció a la disciplina estètica. L'estètica abans i després d'A. G. Baumgarten. Les polaritats estètiques (l'apol·lini i el dionisíac. L'objectiu i el subjectiu).

1. Art i tècnica.
2. Origen de l'obra d'art.
3. Acabament de l'obra d'art.
4. Art i mimesi.
5. Art i expressió.
6. Art i forma.
7. Art i símbol.

Bibliografia bàsica

- BURKE, E. A. *Philosophical Enquiry into the origin of our ideas of the Sublime and Beautiful*. Oxford: Blackwell, 1987.
- BOSANQUET, B. *Historia de la Estética*. 2 vols. Edicions 62, 1988.
- ESTRADA, D. *Estética*. Barcelona: Ed. Herder, 1988.
- GOMBRICH, E. H. *Historia del Arte*. Madrid: Alianza Ed., 1988.
- HEGEL, G. W. F. *Introducción a la Estética*. Barcelona: Ed. Península, 1990.
- KANT, I. *La crítica del juicio*. Barcelona: Austral; Espasa Calpe, 1958.
- MORPURGO-TAGLIABUE, E. *La estética contemporánea*. Buenos Aires: Ed. Losada, 1988.
- ROSENKRANZ, K. *Estética de lo feo*. Madrid: Ed. J. Otero Editor, 1992.
- SCHILLER, F. *La educación estética del hombre*. Madrid: Ed. Austral, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

PLA NOU

Codi: 1110174

Estètica II

Matèria: Estètica

Tipus: troncal

Crèdits: 6

Període lectiu: 2n semestre

Cicle: II

Hores setmanals: Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1

Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura

Professorat: Enrique Lynch

Llengua: castellà

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009501 2

Art i Estètica

Part: 2a

Grup: A1

Temari

Història de les idees estètiques i del vocabulari de l'estètica, des de la seva aparició en la Grècia antiga, passant per la seva autonomització en els segles XVIII i XIX fins a la seva presència i ús crític en la teoria contemporània de l'art.

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estarà disponible al començament del curs. Es requereix dels estudiants que es matriculin, disposició a estudiar la matèria a partir de les obres fonamentals de la disciplina.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1110174

Estètica II

Matèria: *Estètica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *O. Piulats (A2) i David Estrada (B1)*

Llengua: *català (A2) castellà (B1)*

Grup: A2 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009501 2

Art i Estètica

Part: 2a

Grup: A2 i B1

Temari

Naturalesa del judici estètic.

1. Introducció a l'anàlisi del judici estètic.
2. El judici estètic del bonic. Ressenya històrica sobre la problemàtica de la bellesa (des de Grècia fins a l'escola de Frankfurt, passant per Kant, Schiller, Goethe, Schopenhauer, Nietzsche, Croce i Sartre).
3. El judici estètic del sublim. (Referències a Longino, E. Burke, Kant, Schopenhauer i a les tendències romàntiques i contemporànies.)
4. El judici estètic sobre el lleig. Ressenya històrica de la temàtica «aisiàtica» (amb una especial referència a Solger, Rosenkranz i a les tendències contemporànies).

Bibliografia bàsica

- BURKE, E. *A Philosophical Enquiry into the origin of our ideas of the Sublime and Beautiful*. Oxford: Blackwell, 1987.
- BOSANQUET, B. *Historia de la Estética*. 2 vol. Edicions 62, 1988.
- ESTRADA, D. *Estética*. Barcelona: Ed. Herder, 1988.
- GOMBRICH, E. H. *Historia del Arte*. Madrid: Alianza Ed., 1988.
- HEGEL, G. W. F. *Introducción a la Estética*. Barcelona: Ed. Península, 1990.
- KANT, I. *La crítica del juicio*. Barcelona: Austral; Espasa Calpe, 1958.
- MORPURGO-TAGLIABUE, E. *La estética contemporánea*. Buenos Aires: Ed. Losada, 1988.
- ROSENKRANZ, K. *Estética de lo feo*. Madrid: Ed. J. Otero, 1992.
- SCHILLER, F. *Sobre la gracia y la dignidad*. Barcelona: 1989.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

PLA NOU

Codi: 1110185

Filosofia de la Ciència I

Matèria: *Filosofia de la Ciència*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Jesús Mosterín*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009502 3

Filosofia de la Ciència

Part: 1a

Grup: A1

Temari

El curs té com a objectiu la introducció general a l'anàlisi dels conceptes i les teories de la ciència, i també de les concepcions filosòfiques entorn dels fonaments i la validesa de les teories científiques. Els continguts específics i la bibliografia detallada s'exposaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

- BOYD, Richard et al. (ed.). *The Philosophy of Science*. Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1991.
- MOSTERÍN, Jesús. *Conceptos y Teorías en la Ciencia*. 2a. ed. Madrid: Alianza Editorial, 1987.
- MOULINES, Ulises (ed.). *La Ciencia: Estructura y Desarrollo*. Madrid: Trotta, 1983.

Sistema d'avaluació

Examen i treball.

PLA NOU

Codi: 1110185

Filosofia de la Ciència I

Matèria: *Filosofia de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Manuel Medina Gómez*
Llengua: *catàla/castellà* **Grup:** B1

PLA ANTIC

Codi: 009502 3

Filosofia de la Ciència

Part: 1a **Grup:** B1

Temari

El curs consisteix en una introducció general a l'anàlisi dels conceptes i teories científiques, juntament amb les concepcions filosòfiques entorn dels fonaments i la validesa de la ciència. Els continguts específics i la bibliografia corresponent es comunicaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

MEDINA, M. *De la tècnica a la tecnologia*. València: Tirant lo Blanch, 1985.
OLDROYD, D. *El arco del conocimiento. Introducción a la historia de la filosofía y metodología de la ciencia*. Barcelona: Crítica, 1993.
THUILLIER, P. *De Arquímedes a Einstein*. 2 vol. Madrid: Alianza, 1990.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
Treball: 40 %
Examen: 50 %

PLA NOU

Codi: 1110196

Filosofia de la Ciència II

Matèria: *Filosofia de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Jesús Mosterín*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009502 3

Filosofia de la Ciència

Part: 2a **Grup:** A1

Temari

Durant el curs es tractaran algunes àrees especials i debats actuals en el camp de la filosofia de la ciència com, per exemple, els que estan relacionats amb la filosofia de la biologia, de la física o de la cosmologia. Els continguts específics i de la bibliografia detallada s'exposaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

BOYD, Richard et al. (ed.). *The Philosophy of Science*. Cambridge (Mass.): The MIT Press, 1991.
MOSTERÍN, Jesús. *Filosofia de la Cultura*. Madrid: Alianza Editorial, 1993.
MOULINES, Ulises. *Exploraciones metacientíficas*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.

Sistema d'avaluació

Examen i treball.

PLA NOU

Codi: 1110196

Filosofia de la Ciència II

Matèria: *Filosofia de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Manuel Medina Gómez*
Llengua: *catàla/castellà* **Grup:** B1

PLA ANTIC

Codi: 009502 3

Filosofia de la Ciència

Part: 2a **Grup:** B1

Temari

En el curs es tractaran temes especials de la ciència contemporània, juntament amb els debats actuals en el camp de la filosofia de la ciència i la seva relació amb altres estudis de la ciència i la tecnologia. Els continguts específics i la bibliografia corresponent es comunicaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

HACKING, J. *Representing and Intervening. Introductory Topics in the Philosophy of Natural Science*. Cambridge: Cambridge University Press, 1983.
LAUDAN, L. *La ciencia y el relativismo. Controversias básicas en filosofía de la ciencia*. Madrid: Alianza, 1993.
ROSSI, P. *Las arañas y las hormigas*. Barcelona: Crítica, 1990.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
Treball: 40 %
Examen: 50 %

PLA NOU

Codi: 111020 0

Filosofia Política I

Matèria: *Filosofia Política* **Cicle:** II
Tipus: *troncal* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *José Manuel Bermudo Ávila*
Llengua: *catàla* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009503 4

Filosofia Política

Part: 1a **Grup:** A1

Temari

El curs començarà per la caracterització (objecte, mètode, tasques, relacions amb d'altres disciplines) d'una Filosofia Política "actual", ajustada a les necessitats pràctiques i a les possibilitats teòriques del nostre temps després de les crítiques de Marx, Nietzsche i Freud. El gruix del programa estarà ocupat per l'anàlisi de les principals idees de "comunitat política" (definides pels conceptes de llibertat, igualtat, justícia, solidaritat, obligació política, etc.).

Bibliografia bàsica

BARRY, N.P. *An Introduction to Modern Political theory*. Londres: Macmillan, 1981.
BROWN, A. *Modern Political Philosophy. Theories of the Just Society*. Londres: Penguin Books, 1986.
RAPHAEL, D.D. *Problems of Political Philosophy*. Londres: Macmillan, 1976 (Hi ha una traducció castellana).
FREIMBERG, Joel. *Social Philosophy*. Englewood Cliffs (New Jersey): Prentice-Hall, Inc., 1973.
PETTIT, P. *Judging Justice*. Londres: Routledge and Kegan Paul, 1980.
VALLESPIN, F. (ed.). *Historia de la Teoría Política*. 4 vol. Madrid: Alianza Editorial, 1990-1992.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria tractada al curs i treball de grup sobre el punt 5 del temari.

PLA NOU

Codi: 111020 0

Filosofia Política I

Matèria: *Filosofia Política*

Cicle: II

Tipus: *troncal*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3*   *Pràctiques —*   *Despatx 1*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Josep M. Esquirol Calaf*

Llengua: *castellà*

Grup: A2 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009503 4

Filosofia Política

Part: 1a

Grup: A2 i B1

Temari

1. Què és filosofia política? Gènesi, situació actual i reflexió metodològica.
2. Del poder: autoritat, violència, consens, comunicació, dominació.
3. Estat modern i sobirania.
4. Justícia política.
5. Filosofia dels drets humans.
6. Llibertat: accepcions i apories.
7. Representació, participació i democràcia.
8. Filosofia política i filosofia de la història.
9. La pau com a problema filosòfic.

Bibliografia bàsica

- STRAUSS, L. *¿Qué es filosofía política?* Madrid: Guadarrama, 1970.
RAPHAEL, D. *Problemas de filosofía política*. Madrid: Alianza, 1983.
QUINTON, A. *Filosofía política*. Mèxic: FCE, 1974.
HÖPPE, O. *La justice politique*. París: PUF, 1991.
MARITAIN, J. *El hombre y el estado*. Madrid: Encuentro, 1983.
FERRY, L. *Philosophie politique 2. Le système des philosophies de l'histoire*. París: PUF, 1984.
ARENDT, H. *Crisis de la República*. Madrid: Taurus, 1973.
PATOCKA, J. *Ensayos heréticos sobre la filosofía de la historia*. Barcelona: Península, 1988.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 111021 1

Filosofia Política II

Matèria: *Filosofia Política*

Cicle: II

Tipus: *troncal*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3*   *Pràctiques —*   *Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José Manuel Bermudo Ávila*

Llengua: *castellà/català*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009503 4

Filosofia Política

Part: 2a

Grup: A1

Temari

El curs té com a objectiu l'anàlisi dels dos corrents principals de pensament polític que han dominat en el món occidental, el liberalisme i el marxisme. Juntament amb l'evolució i estat actual d'ambdues, se centrarà la reflexió en la comparació dels seus tractaments específics de la llibertat, la igualtat, la solidaritat i la democràcia.

Bibliografia bàsica

- FARRELL, M.D. *La filosofía del liberalismo*. Madrid: CEC, 1992.
BARRY, B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1975.
TOUCHARD, J. *Historia de las ideas políticas*. Madrid: Tecnos, 1961.
BERMUDO, J.M. *Eficacia y Justicia. Posibilidad de un utilitarismo moral*. Barcelona: Horsori, 1993.
ROSS, A. *Why Democracy?* Cambridge (Mass): Harvard U.P., 1952.
LEVINE, Andrew. *Arquing for Socialism*. Boston: Routledge and Kegan Paul, 1984.
FLAMENATZ, John. *Karl Marx y su filosofía del hombre*. Mèxic: FCE, 1986.
BEYME, Klaus von. *Teorías políticas contemporáneas*. Madrid: IEP, 1977.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria tractada al curs i treball de grup sobre el punt 5 del temari.

PLA NOU

Codi: 1110211

Filosofia Política II Matèria: *Filosofia Política*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 6Període lectiu: *2n semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professorat: *Francisco López Frias*

Grup: A2 i B1

Llengua: *castellà*

Codi: 009503 4

PLA ANTIC

Filosofia Política

Grup: A1 i B1

Part: *2a***Temari**

1. L'Estat.
2. L'absolutisme i el totalitarisme.
3. El liberalisme.
4. El contracte social i el neocontractualisme.
5. L'utilitarisme i l'estat de benestar.
6. L'anarquisme.
7. La democràcia.
8. L'economia política.
9. L'opinió pública.
10. Els intel·lectuals i la política.

Bibliografia bàsica

- GOULDNER, A.W. *El futuro de los intelectuales y el ascenso de la nueva clase*. Madrid: Alianza, 1979.
- NUEZ, P. *La política de la libertad*. Madrid: Unión Ed. 1994.
- JASAY, A. *El estado*. Madrid: Alianza, 1993.
- CHAMBERLAIN, J. *La raíces del capitalismo*. Madrid: Unión Ed. 1993.
- MACPHERSON, J. *La democracia liberal y su época*. Madrid: Alianza, 1982.
- VALLESPIN, F. (ed). *Historia de la Teoría Política*. 4 vol. Madrid: Alianza, 1992.
- ORTEGA Y GASSET, J. "Meditación de Europa". A: *Obras Completas IX*, 1949. pàg. 245-343.
- MUELLER, D. *Elección Pública*. Madrid: Alianza, 1984.
- CHEVALIER, J. J. *Los grandes textos políticos*. Madrid: Aguilar, 1981.
- SCHUMPELER, J. A. *Capitalismo, socialismo y democracia*. Barcelona: Folio, 1984.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 111022 2

Metafísica I Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5Període lectiu: *1r semestre*Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2*Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*Professorat: *Eudald Forment Giralt*Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

MetafísicaPart: *1a*

Grup: A1

Temari

1. Gènesi històrica. Les oposicions i el retorn.
2. Essencialisme, aristotelisme i idealisme.
3. La metafísica de l'ésser.
4. Fonaments òntics i ontològics.
5. Metodologia i estructuració.

Bibliografia bàsica

- CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
- FORMENT, E. *Lecciones de Metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
- GUIU, I. *Ser y conocer*. Barcelona: PPU, 1991.
- LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1995.

Sistema d'avaluació

Examen final. Un treball de curs opcional.

PLA NOU

Codi: 111022 2

Metafísica I

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José M. Romero Baró*

Llengua: *català*

Grup: A2

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

Metafísica

Part: 1a

Grup: A2

Temari

1. La metafísica, "més enllà" de la física.
2. La tradició aristotèlica.
3. Del racionalisme a l'idealisme.
4. Metafísica contemporània.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Metafísica*. Madrid: Ed. Gredos, 1982.
FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid: Ed. Rialp, 1992.
HARTMANN, N. *Ontología*. Mèxic: FCE, 1954-64.

Sistema d'avaluació

Examen. Treball optatiu.

PLA NOU

Codi: 111022 2

Metafísica I

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Ignasi Guiu Andreu*

Llengua: *castellà*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

Metafísica

Part: 1a

Grup: B1

Temari

1. Naturalesa de la metafísica.
2. L'experiència metafísica originària.
3. Mobilitat de l'ésser humà.
4. Substància i accidents.
5. La síntesi matèria-forma.
6. Causalitat i finalitat.

Bibliografia bàsica

CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona, 1991.
ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 5a ed. Pamplona, 1993.
FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid, 1992.
GRENET, P. B. *Ontología*. Barcelona, 1980.
RAEYMAEKER, L. *Filosofia del Ser*. 2a ed. Madrid, 1968.

Sistema d'avaluació

Exàmens semestrals.

PLA NOU

Codi: 111023 3

Metafísica II

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Tèdriques 3 Pràctiques — Despatx 1*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Eudald Forment Giralt*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

Metafísica

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. L'ens.
2. Transcendentalitat i analogia de l'ens.
3. Les propietats transcendents.
4. Estructures ontològiques i connexions causals.
5. Metafísica de la persona.

Bibliografia bàsica

CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
FORMENT, E. *Lecciones de Metafísica*. Madrid: Rialp, 1992.
GUIU, I. *Ser y conocer*. Barcelona: PPU, 1991.
LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. València: Edicep, 1996.

Sistema d'avaluació

Examen final. Un treball de curs opcional.

PLA NOU

Codi: 111023 3

Metafísica II

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Tèdriques 3 Pràctiques — Despatx 1*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José M. Romero Baró*

Llengua: *català*

Grup: A2

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

Metafísica

Part: 2a

Grup: A2

Temari

1. Ser, dir, pensar.
2. Primers principis de l'ens.
3. Abstracció i analogia.
4. Propietats transcendents.
5. Estructura categorial.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Tratados de lógica*. Madrid: Ed. Gredos, 1982.
CANALS, F. *Sobre la esencia del conocimiento*. Barcelona: PPU, 1987.
GONZÁLEZ ÁLVAREZ, A. *Tratado de Metafísica. Ontología*. Madrid: Ed. Gredos, 1967.

Sistema d'avaluació

Exàmen. Treball optatiu.

PLA NOU

Codi: 111023 3

Metafísica II

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *troncal* Crèdits: 7.5 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 3 Pràctiques — Despatx 1*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Ignasi Guiu Andreu*

Llengua: *castellà*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009504 5

Metafísica

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. Estructura real de l'ens.
2. Naturalesa i ésser.
3. L'ésser personal.
4. La participació transcendental.
5. Les propietats transcendents: unitat, veritat, bé.

Bibliografia bàsica

CANALS, F.; PREVOSTI, A. *Sant Tomàs d'Aquino: Antologia metafísica*. Barcelona, 1991.
ALVIRA, T.; CLAVELL, L.; MELENDO, T. *Metafísica*. 5a ed. Pamplona, 1993.
FORMENT, E. *Lecciones de metafísica*. Madrid, 1992.
GRENET, P. B. *Ontología*. Barcelona, 1980.
RAEYMAEKER, L. *Filosofía del Ser*. 2a ed. Madrid, 1968.

Sistema d'avaluació

Exàmens semestrals.

PLA NOU

Codi: 111094 4

Antropologia Filosòfica Contemporània I: "Lectura de Foucault"

Matèria: *Antropologia Filosòfica Contemporània*

Cicle: II

Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Miquel Morey Farré*

Llengua: *castellà*

Grup: A1 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009539 5

Teories Post-estructuralistes del Subjecte

Part: 1a

Grup: A1 i B1

Temari

El curs té per objectiu portar a terme una presentació general, text a text, de l'obra de Michel Foucault, amb la finalitat d'establir un recorregut ordenat a través dels seus temes i problemes, pressupòsits filosòfics i procediments metodics.

Bibliografia bàsica

L'obra de M. Foucault.
La bibliografia secundària es facilitarà durant i segons les necessitats del curs.

Sistema d'avaluació

Comentari de text al final del període.

PLA NOU

Codi: 111095 5

Antropologia Filosòfica Contemporània II: "Lectura de Deleuze"

Matèria: Antropologia Filosòfica Contemporània **Cicle:** II
Tipus: Optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Miquel Morey Farré
Llengua: castellà **Grup:** A1 i B1

PLA ANTIC

Codi: 009539 5

Teories Post-estructuralistes del Subjecte

Part: 2a

Grup: A1 i B1

Temari

El curs té per objectiu portar a terme una presentació general, text a text, de l'obra de Giller Deleuze, amb la finalitat d'establir un recorregut ordenat a través dels seus temes i problemes, pressupòsits filosòfics i procediments metòdics.

Bibliografia bàsica

L'obra de G. Deleuze.
La bibliografia secundària es facilitarà durant i segons les necessitats del curs.

Sistema d'avaluació

Comentari de text al final del període.

PLA NOU

Codi: 111096 6

Estètica III: "L'Estètica en la Tradició Hegeliana I"

Matèria: Estètica **Cicle:** II
Tipus: optativa **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2
Departament: Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura
Professorat: Enriquet Lynch
Llengua: castellà **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009530 3

L'Estètica en la Tradició Hegeliana

Part: 1a

Grup: A1

Temari

A partir del seguiment de l'estètica de Hegel, s'estudiaran les diferents estètiques modernes i contemporànies que es basen en les idees hegelianes, amb especial referència a les teories de l'art (formalisme, sociologia de l'art, marxisme, teoria de les formes simbòliques, etc.).

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estarà disponible al començament del curs.

Es requereix dels estudiants que es matriculin, disposició a estudiar la matèria a partir dels textos recomanats.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 111097 0

Estètica IV: "L'Estètica en la Tradició Hegeliana II"

Matèria: *Estètica* Cicle: II
Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Enrique Lynch*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009530 3

L'Estètica en la Tradició Hegeliana

Part: 1a Grup: A1

Temari

A partir del seguiment de l'estètica de Hegel, s'estudiaran les diferents estètiques modernes i contemporànies que es basen en les idees hegelianes, amb especial referència a les teories de l'art (formalisme, sociologia de l'art, marxisme, teoria de les formes simbòliques, etc.).

Bibliografia bàsica

El temari i la bibliografia detallada estarà disponible al començament del curs.

Es requereix dels estudiants que es matriculin, disposició a estudiar la matèria a partir dels textos recomanats.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 111042 3

Ètica Contemporània

Matèria: *Ètica* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Norbert Bilbeny Garcia*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009510 4

Ètica Contemporània i Ciència

Part: 2a Grup: A1

Temari

Part introductòria:

1. L'ètica dels "mestres de la sospita".
2. Línies fonamentals de l'ètica analítica.
3. Constructivisme i generativisme a l'ètica actual.

Part sistemàtica:

1. La *veracitat* a Kant i l'ètica procedimental.
2. L'*autenticitat* a Heidegger i l'ètica existencial.

Bibliografia bàsica

Lectures:

HEIDEGGER, M. *Èsser i temps*. Nos. 54-64.
KANT, I. *Metafísica dels costums*. 2a part, intr. XII.

Consulta (entre altres obres que s'esmentaran):

BILBENY, N. *Kant y el tribunal de la conciencia*. Barcelona: Gedisa, 1994.
BILBENY, N. "L'ètica existencial". A: *Les grans fites de la història de l'ètica*. Barcelona: Cruïlla, 1994.

Sistema d'avaluació

Treball individual i examen escrit.

PLA NOU

Codi: 111045 4

Ètica i Ciència

Matèria: *Ètica*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Andrés Sánchez Pascual*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009510 4

Ètica Contemporània i Ciència

Part: 1a

Grup: A1

Temari

La ciència que actualment afecta més l'ètica és la medicina. És per això que els temes que es tractaran en aquest curs seran els relatius a aquesta problemàtica, és a dir, la bioètica.

El curs tindrà dues parts: una de fonamentació i una altra de metodologia. A la primera, s'exposaran les diverses fonamentacions actuals de la bioètica. A la segona, es tractarà d'elaborar un mètode pràctic de resolució de problemes.

Bibliografia bàsica

GRACIA, D. *Fundamentos de Bioética*. Madrid: EUDEMA, 1989.

Sistema d'avaluació

Examen.

PLA NOU

Codi: 111046 5

Qüestions sobre la Llibertat

Matèria: *Ètica*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Margarita Mauri Álvarez*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009511 5

Llibertat i Felicitat

Part: 1a

Grup: B1

Temari

1. Introducció: definició i classes de llibertat.
2. Límits i graus de la llibertat.
3. El determinisme. Classes.
4. Raó, voluntat i llibertat.
5. Passions i llibertat.
7. Llei i responsabilitat.
8. Llei i educació.

Bibliografia bàsica

FABRO, C. *Reflessioni sulla libertà*. Rímìni: Maggioli Editrice, 1983.

Sistema d'avaluació

1. Examen (parcial per als alumnes del Pla antic).
2. Treball.
3. Exposició oral.

PLA NOU

Codi: 111047 6

La Felicitat Humana

Matèria: *Ètica* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Margarita Mauri Álvarez*
Llengua: *català* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009511 5

Llibertat i Felicitat

Part: 2a Grup: B1

Temari

1. El concepte de "felicitat".
2. El desig universal de felicitat.
3. Elements que integren la felicitat.
4. Plaer i felicitat.
5. Virtut i felicitat.
6. Coneixement i felicitat.
7. Felicitat i deure.
8. Educació i felicitat.

Hores de despatx: Sessions de metodologia.

Bibliografia bàsica

DÍAZ, E. *Eudaimonía*. Madrid: Encuentro, 1987.
OPPENHEIMER, H. *The Hope of Happiness*. London: SCM Press, 1983.

Sistema d'avaluació

1. Examen (Parcial per als alumnes del Pla antic).
2. Treball.
3. Exposició oral.

PLA NOU

Codi: 111074 5

Història de la Filosofia Contemporània I: "La Crisi del Pensament Crític"

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Santiago López Petit*
Llengua: *castellà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009505 0

Pensament i Crisi

Part: 1a Grup: B1

Temari

L'evolució de la ciència moderna, les transformacions polítiques dels últims anys i, sens dubte, la pròpia reflexió filosòfica contemporània, han posat en crisi tota referència metafísica i amb ella, la possibilitat del pensament crític. Evitant tot "retorn a ..." es tractaria d'analitzar alguns intents de reflexió crítica en els quals es tracten qüestions com: el subjecte polític, el treball, l'estat del benestar...

Bibliografia bàsica

LOPEZ PETIT, S. *Entre el ser y el poder. Una apuesta por el querer vivir*. Madrid: Siglo XXI, 1994.
LYOTARD, J. F. *La condition postmoderne*. Paris: Minuit, 1979.
MARX, C. *Los fundamentos de la Crítica de la Economía Política*. Madrid: Comunicación, 1972.
NEGRI, A. *Marx oltre Marx*. Milà: Feltrinelli, 1979.
OFFE, C. *Strukturprobleme des kapitalistischen Staates*. Frankfurt A.M., Suhrkamp, 1972.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball.

PLA NOU

Codi: 111075 6

Història de la Filosofia Contemporània II: "Pensament i Decisió"

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Santiago López Petit*
Llengua: *castellà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009505 6

Pensament i Crisi

Part: 2a Grup: B1

Temari

L'anàlisi de la crisi i del pensament crític en la crisi es prolonga amb una aproximació entre filosofia i política. Aquesta prolongació és possible perquè s'hi vincula la incertesa com a dimensió associada a la crisi i la necessitat de la decisió. S'analitza la relació entre el pensament i l'ordre, allò polític en especial, i el problema de la decisió.

Bibliografia bàsica

A més a més de la ja indicada, cal afegir:

- LUHMANN, N. *Macht*. Stuttgart: Enke, 1975.
SCHMITT, C. *Der Begriff des Politischen*. Munich/Leipzig. 1932 (Hi ha traducció a Alianza)
BONVECCHIO, C. *Decisionismo. La dottrina politica di C. Schmitt*. Milà, 1984.
FOUCAULT, M. *Vigilary castigar*. Madrid: Siglo XXI, 1982.
----- *La gouvenementalité*. Actes núm. 54 (1986).
GRAF VON KROCKOW, C. *Die Entscheidung. Eine Untersuchung über E. Junger, C. Schmitt, M. Heidegger*. Frankfurt a. M.: Campus, 1990.

Sistema d'avaluació

Realització d'un treball.

PLA NOU

Codi: 111098 1

Història de la Filosofia Contemporània III: "Introducció a la Filosofia de Gadamer"

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Carmen Revilla Guzmán*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 000666 0

Filosofia i Hermenèutica

Part: 1a Grup: A1

Temari

1. El context teòric de la filosofia gadameriana: problemes, influències i perspectives.
2. Experiència i comprensió.
3. La reflexió hermenèutica i la "consciència de la història efectual".
4. L'experiència de l'obra d'art: la noció de joc.
5. L'hermenèutica com a "filosofia pràctica".

Bibliografia bàsica

- GADAMER. *Verdad y método*. Ed. Sígueme. (Cap. sobre "La ontología de la obra de arte" i "Fundamentos para una teoría de la experiencia hermenéutica").
GADAMER. *La actualidad de lo bello*. Ed. Paidós.
----- *La herencia de Europa*. Ed. Península.
----- *Elogio de la teoría*. Ed. Península.
----- *La razón en la época de la ciencia*. Ed. Alfa.

Sistema d'avaluació

Examen final i treball.

PLA NOU

Codi: 111099 2

Història de la Filosofia Contemporània IV: "El Problema del Llenguatge en l'Hermenèutica"

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Carmen Revilla Guzmán*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 000966 0

Filosofia i Hermenèutica

Part: 2a Grup: A1

Temari

1. Funcions del llenguatge: el lloc de la veritat.
2. Les formes del llenguatge: conversa i poema.
3. Text i escriptura: l'articulació de la tradició.
4. Lectura i traducció: el paper de l'interpret.
5. Sobre el llenguatge de la filosofia.

Bibliografia bàsica

GADAMER. *Verdad y método*. Ed. Sígueme. (III part: "El lenguaje como hilo conductor del giro ontológico de la hermenéutica").
GADAMER. *Verdad y método II*. Ed. Sígueme. ("Entre fenomenología y dialéctica" i "Texto e interpretación").
GADAMER. *Poema y diálogo*. Ed. Gedisa.

Sistema d'avaluació

Examen final i treball.

PLA NOU

Codi: 1111003

Història de la Filosofia Contemporània V: "Pas al Materialisme"

Matèria: *Filosofia Contemporània* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Antonio Aguilera Pedrosa*
Llengua: *castellà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009533 6

Materialisme i Discurs Històric

Part: 1a Grup: B1

Temari

Introducció a la filosofia de l'últim Adorno com a base, des de la qual es tracta d'accedir a la problemàtica filosòfica contemporània. Prenent com a obres clàssiques els darrers escrits d'Adorno es tractaran qüestions com els límits de la teoria de la comunicació en els seus últims desenvolupaments, la crítica del postmodernisme en el marc d'una teoria de la democràcia renovada, el paper d'allò metafísic en el mar d'allò postmetafísic, la relació entre filosofia i ciències o entre filosofia i arts.

Per facilitar la discussió és indispensable una lectura de *Dialèctica negativa* i de *Terminologia filosòfica* abans de començar l'assignatura.

Bibliografia bàsica

Els llibres anomenats estan publicats a l'editorial Taurus. Al principi del curs es comentarà una bibliografia detallada.

Sistema d'avaluació

Treball i examen.

PLA NOU

Codi: 1111014

Història de la Filosofia Contemporània VI: "La Legitimitat de la Consciència Històrica"

Matèria: *Filosofia Contemporània*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Josep M. Bech Duró*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009533 6

Materialisme i Discurs Històric

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. Les mutacions de la consciència històrica.

L'antagonisme natura-història. Les implicacions gnoseològiques de l'acosmisme. La tribunalització del passat i les apories de l'historicisme. Identitat, necessitat i continuïtat en història. La davallada del pensament cosmològic. Nietzsche: la remundanització del món natural. Heidegger: la radicalització de la historicitat. L'oblit de l'ésser com a desmundanització progressiva.

2. El teorema de la secularització.

La filosofia optimista de la història com a perlongació de l'escatologia bíblica. Karl Löwith i la metacrítica de la consciència històrica. L'edat moderna com a expropiació del cristianisme: els fonaments teològics de la filosofia de la història. La tesi de la continuïtat: la teologia de la redempció orienta el compromís emancipador modern. Renaturalització del món i distànciació contemplativa.

3. La legitimitat de l'edat moderna.

La controvèrsia sobre la secularització. Hans Blumenberg i la flexibilització radical de les dades històriques. Identitat funcional i evolució semàntica en la història del pensament. La mutació del concepte de natura i les interpretacions de la modernitat. L'hiperhistoricisme com a negativa a finalitzar la història. El model funcional: la realitat històrica com a sistema de posicions formals. Els fonaments de la curiositat tècnica.

4. Teodicea i filosofia de la història.

L'autoafirmació humana i els processos de modernització. Odo Marquard: la negació del món i l'optimisme històric. De l'escatologia redemptorista a la filosofia de la revolució. La tribunalització del món immediat. El model de les situacions històriques equivalents i la proposta d'una hermenèutica conjuntadora. La categoria de la compensació: empobriments de la realitat i formes d'utopia. Usualisme i escepticisme.

Bibliografia bàsica

LÖWITH, Karl. *El sentido de la historia*. Madrid: Aguilar.

----- *De Hegel a Nietzsche*. Sudamericana.

----- *Heidegger, pensador de un tiempo indigente*. Rialp.

BLUMENBERG, Hans. *Die Genesis der kopernikanischen Welt*. Suhrkamp. [Hi ha la traducció anglesa: *The Genesis of the Copernican World*. (MIT)]

MARQUARD, Odo. *Schwierigkeiten mit der Geschichtsphilosophie*. Suhrkamp.

HABERMAS, Jürgen. "Karl Löwith o la retirada estoica de la consciència històrica". A: *Perfiles filosófico-políticos*. Taurus.

GADAMER, Hans-Georg. *El problema de la consciència històrica*. Tecnos.

Sistema d'avaluació

Hi haurà una prova escrita al final del semestre.

PLA NOU

Codi: 1111025

Temes de Filosofia de la Ciència I: "Tecnografia de la Ciència"

Matèria: *Filosofia de la Ciència* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Manuel Medina Gómez*
Llengua: *catala/castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009526 6

Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat

Part: 1a Grup: A1

Temari

Amb el pas de la ciència acadèmica a la ciència governamental i industrial en el segle XX, ciència i tecnologia han esdevingut definitivament inseparables en la pràctica. La nova imatge de la ciència i la tecnologia, projectada pels actuals estudis de ciència i tecnologia, enfront de les concepcions filosòfiques tradicionals, ha posat de manifest que la ciència no es pot reduir als científics (ni molt menys a les teories científiques) ni la tecnologia als tecnòlegs, sinó que ambdues formen part d'un complex entramat entre ciència, tecnologia i societat. Aquest entramat forma una unitat de fet inseparable que rep el nom de tecnociència i les seves complexes interaccions només poden tractar-se en el marc d'estudis interdisciplinaris. Per raó de la seva mateixa complexitat, es pot destacar, analíticament, algun subconjunt d'aquestes interaccions en particular com a centre de gravetat per a un tipus d'estudis determinat. Així, la sociologia de la ciència està centrada especialment en l'entramat de ciència i societat. De manera anàloga, la *tecnografia de la ciència* se centra especialment en l'entramat de ciència i tecnologia. El present curs s'ocuparà, dins d'aquesta nova modalitat, de les interaccions entre la tecnologia i les pràctiques, teories i cosmologies científiques com a base per a una filosofia de la tecnociència contemporània.

Bibliografia bàsica

KROHN, W. et al. *The Dynamics of Science and Technology*. Dordrecht: Reidel, 1978.
LATOURET, B. *Ciència en acció*. Barcelona: Labor, 1992.
MEDINA, M. "Tecnografia de la ciència". A: *Historia Crítica*, 1995.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
Treball: 40 %
Examen: 50 %

PLA NOU

Codi: 1111036

Temes de Filosofia de la Ciència II: "Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat"

Matèria: *Filosofia de la Ciència* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Manuel Medina Gómez*
Llengua: *catala/castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009526 6

Ciència, Tecnologia, Naturalesa i Societat

Part: 2a Grup: A1

Temari

Les relacions entre: a) les teories del desenvolupament científic i la innovació tecnològica; i b) la política de la ciència i la tecnologia, l'avaluació de tecnologies i la gestió de les conseqüències ambientals i socials.

1. *Teoria i política del desenvolupament científic.*
Neutralitat valorativa de la ciència i llibertat d'investigació.
Desenvolupament científic i progrés.
Filosofia de la ciència i política científica.
2. *Teoria i política de la innovació tecnològica.*
Determinisme i imperatiu tecnològics. Avaluació de tecnologies.
Filosofia de la tecnologia i política tecnològica.
3. *Desenvolupament científic i tecnològic, cosmologia i política.*
Concepcions tecnocientífiques de la naturalesa i legitimacions cosmològiques de noves tecnologies. Cosmologia científica i política econòmica i ecològica.

Bibliografia bàsica

MEDINA, M.; SANMARTIN, J. (ed.). *Ciència, Tecnologia i Societat*. Barcelona: Anthropos, 1990.
ROUSE, J. *Knowledge and Power. Toward a Political Philosophy of Science*. Ithaca: Cornell University Press, 1987.
SALOMON, J. J. *Ciencia y política*. Madrid: Siglo XXI, 1974.

Sistema d'avaluació

Participació a classe: 10 %
Treball de curs: 40 %
Examen: 50 %

PLA NOU

Codi: 111068 6

Temes de Cosmologia I: "L'Espai"

Matèria: *Filosofia de la Natura*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Josep M. Petit Sullà*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009514 1

Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Concepte d'espai. La medició.
2. Concepte de lloc. L'allotjament.
3. La immobilitat del lloc. Lloc i cosmos.
4. El buit.
5. L'espai absolut. El moviment absolut.
5. L'espai relatiu. Espai i moviment.
7. L'espai com a forma de la sensibilitat.
8. Gènesi de la noció antropològica d'espai.

Bibliografia bàsica

PLATON. *Timeo*.
ARISTÓTELES. *Física*. L. IV.
NEWTON. *Principios matemáticos*.
LOCKE, J. *Ensayo sobre el entendimiento humano*.
DESCARTES. *Principios de Filosofía*.
KANT. *Crítica de la razón pura*.
FRAASSEN, B.C. *Introducción a la Filosofía del espacio y el tiempo*.

Sistema d'avaluació

Un examen al final del curs i un treball voluntari.

PLA NOU

Codi: 111069 0

Temes de Cosmologia II: "El Temps"

Matèria: *Filosofia de la Natura*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Antoni Prevosti Monclús*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009514 1

Temes de Cosmologia: L'Espai i el Temps

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. Aporètica del temps.
2. Dues sèries de terminis temporals.
3. Temps i moviments. Vessant físic en l'estudi del temps.
4. El concepte de temps en la física actual.
5. La mesura del moviment i la mesura del temps.
6. El temps com a nombre del moviment.
7. Què mesura el temps? El temps a l'ànima.
8. Present, passat i futur.
9. La simultaneïtat i la unitat del temps.
10. Temps absolut o temps relacional.
11. La fletxa del temps.
12. El temps com a forma *a priori* de la sensibilitat.
13. Temps i eternitat.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Física IV*. (a: *ARISTOTLE'S Physics III and IV* trad. E. Hussey. Oxford: U.P., 1983).
PLATÓ. *Timeo* (trad. Francisco Lisi, a: *Diálogos VII*. Madrid: Gredos, 1985).
PLOTÍ. *Enéada III, 7* (trad. J. Igal, a: *Enéadas III-IV*. Gredos, Madrid, 1985).
SANT AGUSTÍ. *Confesiones XI*. Barcelona: Bruguera, 1984.
BERGSON. *Durée et simultanéité*. Paris: Alcan, 1922.
CONRAD-MARTIUS. H. *El tiempo*. Madrid: Rev. de Occidente 1958.
MELLOR, D. H. *Real time*. Cambridge. U.P., 1981.

Sistema d'avaluació

Participació activa a les classes.
Examen final sobre les lectures obligatòries que s'indicanen, extretes de la bibliografia bàsica.

PLA NOU

Codi: 1111040

Temes de Filosofia del Llenguatge I: "Examen del Tractatus Logico-Philosophicus"

Matèria: *Filosofia del Llenguatge*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009536 2

Qüestions envers el Tractatus

Part: 1a

Grup: A1

Temari

L'objectiu del curs és ajudar a la comprensió de les tesis més importants del *Tractatus* de Wittgenstein, i oferir-ne una certa interpretació (d'acord amb la qual la inspiració fonamental de l'obra és fenomenista). Es concedirà una gran importància a la localització dels problemes de Wittgenstein en el marc del desenvolupament del programa logicista de Frege i Russell, i es prendran molt en consideració les crítiques al *Tractatus* en les seccions de la 1 fins a la 137 de les *Investigaciones Filosóficas* i també les obres del "període intermedi", principalment les *Philosophical Remarks* i les *Conversaciones con Waismann*. No es refusarà la discussió dels últims epígrafs de l'obra, però es parteix del supòsit que el *Tractatus* és fonamentalment una obra sobre la naturalesa del significat i de la lògica.

Es pressuposa que s'ha cursat Filosofia del Llenguatge. El ple aprofitament del curs requereix haver cursat Lògica I i Lògica II, encara que la Introducció a la Lògica és suficient per seguir-lo.

Bibliografia bàsica

WITTGENSTEIN, L. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Alianza (castellà); Laia (català).

WITTGENSTEIN, L. *Investigaciones Filosóficas*. Crítica (castellà); Laia (català).

BLACK, M. A *Companion to Wittgenstein's Tractatus*. Cornell.

STENIUS, E. *Wittgenstein's Tractatus*. Oxford.

ANSCOMBE, A. *Una introducció al Tractatus de Wittgenstein*.

Sistema d'avaluació

Exercicis a classe i examen final basat en un breu desenvolupament, per lliurar en un termini a convenir, d'una sèrie de temes de reflexió sobre les lectures de l'assignatura que es facilitaran en acabar-se el curs.

PLA NOU

Codi: 1111051

Temes de Filosofia del Llenguatge II: "Qüestions de Metafísica"

Matèria: *Filosofia del Llenguatge*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Manuel García-Carpintero Sánchez-Miguel*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009536 2

Qüestions envers el Tractatus

Part: 2a

Grup: A1

Temari

L'objectiu del curs és introduir l'alumne, d'una manera sistemàtica, als problemes centrals de la metafísica (vistos des d'una perspectiva "analítica" en sentit ampli). Per a la seva exposició, es prestarà especial atenció al seu desenvolupament en l'obra de filòsofs clàssics, com Aristòtil, Descartes, Locke, Hume i Kant. Els quatre problemes que es discuteixen reben un tractament en el *Tractatus* de Wittgenstein; es posaran, doncs, en relació amb allò desenvolupat en el primer quadrimestre (encara que no cal haver-lo cursat per seguir l'assignatura).

1. La causalitat: esdeveniments i propietats.
2. Les substàncies: existència i identitat.
3. Les persones: identitat personal i relació ment-cos.
4. El coneixement *a priori*.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *Metafísica*. Llibres VII-IX.

DESCARTES. *Meditaciones metafísicas*.

LOCKE. *Ensayo sobre el entendimiento humano*, Llibre II.

HUME. *Investigación sobre el entendimiento humano*.

KANT. *Prolegómenos a toda metafísica futura*.

KIM & SOSA. *A Companion to Metaphysics*. Blackwell.

Sistema d'avaluació

Exercicis a classe i examen final basat en un breu desenvolupament, per lliurar en un termini a convenir, d'una sèrie de temes de reflexió sobre les lectures de l'assignatura que es facilitaran en acabar-se el curs.

PLA NOU

Codi: 111086 3

Teories de la Justícia

Matèria: *Filosofia Política* Cicle: II
Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *José Manuel Bermudo Ávila*
Llengua: Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009525 5

Justícia i Dret

Part: 2a Grup: B1

Temari

1. Teories clàssiques de la justícia: la justícia com a virtut.
2. Teories modernes de la justícia: individualisme i contractualisme.
3. Justícia liberal, justícia utilitarista i justícia social.
4. Justícia i utilitat.
5. Justícia i igualtat.
6. Justícia i imparcialitat.
7. Justícia i reciprocitat.
8. Justícia i equitat.
9. Justícia i legalitat.

Bibliografia bàsica

AKERMAN, B.A. *Social Justice in the Liberal State*. Yale UP, 1980.
BARRY, B. *Theories of Justice*. Berkeley: University of California Press, 1989.
BARRY, B. *The Liberal Theory of Justice*. Oxford: Clarendon Press, 1973.
HELLER, A. *Más allá de la justicia*. Barcelona: Crítica, 1990.
KERN, L.; MULLER, H. P. *La justicia: ¿discurso o mercado?* Barcelona: Gedisa, 1992.
NOZICK, R. *Anarquía, Estado y Utopía*. Madrid: FCE, 1988.

PETIT, T. *Judgin Justice*. Londres: Routledge & Kegan Paul, 1980.
RAWLS, J. *Teoría de la justicia*. Mèxic: FCE, 1978.
RYAN, J. (ed.). *Justice*. Oxford UP, 1993.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre la matèria i treballs com a avaluació complementària.

PLA NOU

Codi: 111087 4

Justícia i Drets Humans

Matèria: *Filosofia Política* Cicle: II
Tipus: *Optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Margarita Boladeras Cucurella*
Llengua: *català* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009525 5

Justícia i Dret

Part: 1a Grup: B1

Temari

1. El concepte de "drets": subjectius, objectius, morals, humans, fonamentals. Justícia i llibertat
2. Perspectiva històrica: les declaracions dels drets de l'home i del ciutadà. L'obra de Thomas Paine.
3. Perspectiva sistemàtica:
  - a) El concepte de persona: autonomia, llibertat, felicitat, identitat.
  - b) Intersubjectivitat: reconeixement recíproc, igualtat, justícia.
  - c) Relacions socials: les institucions, l'estat, la democràcia.
  - d) La internacionalització de la dinàmica social.
4. Els problemes del món contemporani: què passa amb els drets?

Bibliografia bàsica

DWORKIN, R. *El dominio de la vida*. Barcelona: Ariel, 1994.
HABERMAS, J. *Ensayos políticos*. Barcelona: Península, 1988.
NINO, C. *Ética y derechos humanos*. Barcelona: Ariel, 1989.
PAINE, T. *Derechos del hombre*. Madrid: Alianza, 1984.
TUGENDHAT, E. *Justicia y derechos humanos*. Barcelona: Universitat de Barcelona, 1993.

Sistema d'avaluació

Dos comentaris de text al final del semestre. Els dos textos de l'exercici d'avaluació seran extrets de la bibliografia bàsica indicada.

PLA NOU

Codi: 111088 5

Democràcia: Representació i Participació

Matèria: Filosofia Política

Cicle: II

Tipus: optativa   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** 1r semestre

Hores setmanals: Teòriques 2   Pràctiques —   Despatx 2

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Professorat: Francisco López Frias

Llengua: castellà

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009524 4

Poder i Participació

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Legitimació i límits del poder: democràcia i liberalisme.
2. La democràcia antiga: Atenes.
3. Els pressupòsits de la democràcia moderna: Spinoza i Rousseau.
4. La democràcia liberal i les seves etapes.
5. La democràcia representativa com a mercat polític.
6. Ètica i economia en el sistema democràtic.
7. Democràcia i benestar.
8. Ètica i teoria dels jocs.
9. Anàlisi econòmica de la política.
10. Els processos polítics de votació en la democràcia.
11. La raó de les normes en el sistema democràtic.
12. El futur de la democràcia.

Bibliografia bàsica

- BUCHANAN, J.; BRENNAN, E. *La razón de las normas*. Madrid: Unión Editorial, 1987.
DÍEZ DEL CORRAL, J. *El pensamiento político de Toqueville*. Madrid: Alianza, 1989.
DOWNS, A. *Teoría política de la democracia*. Madrid: Aguilar, 1973.
JASAY, A. de. *El estado: La lógica del poder político*. Madrid: Alianza, 1993.
MACPHERSON, C.B. *La democracia liberal y su época*. Madrid: Alianza, 1991.
NUEZ, P. *La Política de la libertad*. Madrid: Unión Ed.
SCHUMPETER, J. A. *Capitalismo, socialismo y democracia*. Barcelona: Folio.

Sistema d'avaluació

Examen obligatori i treball de curs o exposició.

PLA NOU

Codi: 111089 6

Política i Societat

Matèria: Filosofia Política

Cicle: II

Tipus: optativa   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** 2n semestre

Hores setmanals: Teòriques 2   Pràctiques —   Despatx 2

Departament: Filosofia Teorètica i Pràctica

Professorat: Josep M. Alsina Roca

Llengua: castellà

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009524 4

Poder i Participació

Part: 2a

Grup: A1

Temari

El curs està enfocat a estudiar els diversos aspectes que caracteritzen les relacions entre la societat i el poder polític. Es pren com a punt de partida el pensament polític dels autors següents: Aristòtil, Vitoria, Suárez, Bodin, Spinoza i Montesquieu.

1. L'origen del poder.
2. Dimensió moral del poder.
3. Autoritat i poder.
4. Poder i sobirania.
5. Tipus de poder.
6. La divisió del poder.
7. Poder i consens social.
8. Límits del poder.
9. Obediència i resistència al poder.

Bibliografia bàsica

- ARISTÓTELES. *Política*. Madrid: IEP, 1951.
BODIN, J. *Los seis libros de la república*. Madrid: Tecnos, 1985.
MONTESQUIEU. *Del espíritu de las leyes*. Madrid: Tecnos, 1985.
SPINOZA, B. *Tratado político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
SPINOZA, B. *Tratado teológico-político*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.
SUÁREZ, F. *De legibus*. Madrid: CSIC, 1971. [Edició bilingüe].
SUÁREZ, F. *Defensio fidei*. Madrid: CSIC, 1965. [Edició bilingüe].
SUÁREZ, F. *Deiuramiento fidelitatis*. Madrid: CSIC, 1978. [Edició bilingüe].
VITORIA, F. *Sobre la potestad civil. Reelecciones teológicas*. Madrid: BAC, 1960.

Sistema d'avaluació

Examen escrit.

Els alumnes hauran de fer un treball monogràfic sobre un dels temes anteriors agafant com a referència, preferentment, algun dels autors esmentats abans.

PLA NOU

Codi: 1111062

Temes d'Història de la Ciència I: "Els Orígens de la Ciència Moderna I"

Matèria: *Història de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *José Romo Feito*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009528 1

Els Orígens de la Ciència Moderna

Part: 1a **Grup:** A1

Temari

En el transcurs d'aquest semestre i del següent, tractarem alguns aspectes fonamentals de la profunda transformació que va tenir lloc en la concepció de la naturalesa i els procediments de la investigació científica en el període que va des de Copèrnic a Newton, transformació que va representar l'origen de la ciència moderna. En aquest semestre, estudiarem la revolució copernicana i alguns dels aspectes de l'obra de Galileu i la seva nova ciència del moviment.

Bibliografia bàsica

Al començament del curs es comentarà la bibliografia i es donarà una llista de les lectures requerides.

Sistema d'avaluació

Es determinarà al començament de curs.

PLA NOU

Codi: 1111073

Temes d'Història de la Ciència II: "Els Orígens de la Ciència Moderna II"

Matèria: *Història de la Ciència* **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *José Romo Feito*
Llengua: *castellà* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009528 1

Els Orígens de la Ciència Moderna

Part: 2a **Grup:** A1

Temari

En aquest semestre completarem el nostre estudi de l'obra de Galileu, i discutirem la filosofia mecànica de la naturalesa i la síntesi newtoniana.

Bibliografia bàsica

Al començament del curs es comentarà la bibliografia i es donarà una llista de les lectures requerides.

Sistema d'avaluació

Es determinarà al començament de curs.

PLA NOU

Codi: 1111084

Temes d'Història de la Filosofia I: "Tragèdia Àtica i Filosofia I"

Matèria: *Història de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *optativa*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2*   *Pràctiques —*   *Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Antonio Alegre Gorri*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009540 6

Tragèdia Àtica i Filosofia

Part: 1a

Grup: A1

Temari

La tremenda essència de la conflictivitat, de la guerra (*pólemos*) humana en tots els sentits, idea tan ben expressada pel genial Heràclit, es va intentar solucionar en el segle V aC, a Grècia, i sobretot a Atenes de tres formes diferents:

1. Mitjançant la democràcia, que, per mitjà de la llei, regula els conflictes.
2. Mitjançant la tragèdia, que expressa els conflictes, però intenta regular-los per mitjà de la publicitat representativa.
3. Mitjançant la filosofia, aquesta dialèctica unificadora que assoleix la multicitat amb

Aristòtil. Hi ha estructures de comportament i de relació universals?, per què, llavors, sols de manera magistral, els expressaren els tràgics atenesos? Té molt a veure amb el pas, a tots els nivells, del caos al cosmos, de l'anomia a la llei. La tragèdia àtica ha estat, és i serà font de reflexió inesgotable. Tindrem en compte, en aquest curs, sens dubte, les diverses potents teories sobre la tragèdia, tals com la de Goethe, Hölderlin, Nietzsche, René Girard, etc. Però fem una cosa que és important. De vegades, es teoritza sobre teories sobre la tragèdia àtica sense conèixer-ne els textos directes. La dinàmica serà:

- 1) llegir totes les tragèdies àtiques conservades
- 2) reflexionar-hi des de les diverses teories

però, sobretot, des de les teories dels grecs.

Desitjo ensenyar el "model antic", és a dir, com els grecs entenen els seus avantpassats recents i/o contemporanis: per això hem de llegir els diàlegs de Plató on hi hagi notícies sobre els tràgics o els diàlegs constructius "en forma de tragèdia"; i, òbviament, s'haurà de treballar la *Poètica* d'Aristòtil.

Recomanacions:

Seria interessant assistir a alguns cursos sobre cultura i religiositat gregues que s'imparteixen a la Facultat de Filologia Grega, i a alguns d'altres d'antropologia cultural. Al començament del curs es donaran indicacions respecte a això.

Bibliografia bàsica

1. Fonts

Totes les tragèdies d'Èsquil, Sòfocles i Eurípides. Afortunadament totes estan traduïdes al castellà a Gredos, Madrid. N'hi ha moltes de traduïdes al català a la Bernat Metge de Barcelona. Són esplèndides les traduccions franceses de les Belles Lettres.

PLATÓ. Els Diàlegs que parlen de la tragèdia.

ARISTÒTIL, *Poètica*, Madrid: Gredos; Barcelona: Bernat Metge.

ARISTÒFONES. *Comèdies*. Barcelona: Bernat Metge, Vol. V.

2. Bibliografia secundària

ALSINA CLOTA, J. *Tragedia, religión y mito entre los griegos*. Barcelona: Ed. Labor.

BENJAMIN, W. *El origen del drama barroco alemán*. Madrid: Taurus, 1990.

BOWRA, C. M. *La Atenas de Pericles*. Madrid: Alianza, 1983.

BURKHARDT, J. *Historia de la cultura griega*. Barcelona: Iberia, 1974.

DODDS, E. R. *Los griegos y lo irracional*. Madrid: Alianza, 1985.

KAUFMANN. *Tragedia y filosofía*. Barcelona: Seix Barral.

LESKY. *La tragedia griega*. Barcelona: Labor.

LESKY. *Historia de la literatura griega*. Madrid: Gredos.

MIRALLES, C. *Esquilo, política y tragedia*. Barcelona: Ariel.

NIETZSCHE. *El nacimiento de la tragedia*. Madrid: Alianza.

RODRIGUEZ ADRADOS, F. *Fiesta, comedia y tragedia*. Madrid: Alianza, 1983.

Es donarà més bibliografia detallada al llarg del curs.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es donarà als alumnes al començament del curs.

PLA NOU

Codi: 1111095

Temes d'Història de la Filosofia II: "Tragèdia Àtica i Filosofia II"

Matèria: *Història de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Antonio Alegre Gorri*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009540 6

Tragèdia Àtica i Filosofia

Part: 2a

Grup: A1

Temari

La tremenda essència de la conflictivitat, de la guerra (*pólemos*) humana en tots els sentits, idea tan ben expressada pel genial Heràclit, es va intentar solucionar en el segle V aC, a Grècia, i sobretot a Atenes de tres formes diferents:

1. Mitjançant la democràcia, que, per mitjà de la llei, regula els conflictes.
2. Mitjançant la tragèdia, que expressa els conflictes, però intenta regular-los per mitjà de la publicitat representativa.
3. Mitjançant la filosofia, aquesta dialèctica unificadora que assoleix la multicitat amb

Aristòtil. Hi ha estructures de comportament i de relació universals?, per què, llavors, sols de manera magistral, els expressaren els tràgics atenesos? Té molt a veure amb el pas, a tots els nivells, del caos al cosmos, de l'anomia a la llei. La tragèdia àtica ha estat, és i serà font de reflexió inesgotable. Tindrem en compte, en aquest curs, sens dubte, les diverses potents teories sobre la tragèdia, tals com la de Goethe, Hölderlin, Nietzsche, René Girard, etc. Però fem una cosa que és important. De vegades, es teoritza sobre teories sobre la tragèdia àtica sense conèixer-ne els textos directes. La dinàmica serà:

- 1) llegir totes les tragèdies àtiques conservades
- 2) reflexionar-hi des de les diverses teories però, sobretot, des de les teories dels grecs.

Desitjo ensenyar el "model antic", és a dir, com els grecs entenen els seus avantpassats recents i/o contemporanis: per això hem de llegir els diàlegs de Plató on hi hagi notícies sobre els tràgics o els diàlegs constructius "en forma de tragèdia"; i, òbviament, s'haurà de treballar la *Poètica* d'Aristòtil.

Recomanacions:

Seria interessant assistir a alguns cursos sobre cultura i religiositat gregues que s'imparteixen a la Facultat de Filologia Grega, i a alguns d'altres d'antropologia cultural. Al començament del curs es donaran indicacions respecte a això.

Aquesta assignatura continuació de Tragèdia Àtica i Filosofia I, consistirà en la lectura, línia a línia, de *La Poètica* d'Aristòtil. S'aplicarà la teoria poètica d'Aristòtil a les tragèdies ja llegides.

Bibliografia bàsica

1. Fonts

Totes les tragèdies d'Esquil, Sòfocles i Eurípides. Afortunadament totes estan traduïdes al castellà a Gredos, Madrid. N'hi ha moltes de traduïdes al català a la Bernat Metge de Barcelona. Són esplèndides les traduccions franceses de les Belles Lettres.

PLATÓ. Els Diàlegs que parlen de la tragèdia.

ARISTÒTIL, *Poètica*, Madrid: Gredos; Barcelona: Bernat Metge.

ARISTÓFONES. *Comèdies*. Barcelona: Bernat Metge, Vol. V.

2. Bibliografia secundària

ALSINA CLOTA, J. *Tragedia, religión y mito entre los griegos*. Barcelona: Ed. Labor.

BENJAMIN, W. *El origen del drama barroco alemán*. Madrid: Taurus, 1990.

BOWRA, C. M. *La Atenas de Pericles*. Madrid: Alianza, 1983.

BURKHARDT, J. *Historia de la cultura griega*. Barcelona: Iberia, 1974.

DODDS, E. R. *Los griegos y lo irracional*. Madrid: Alianza, 1985.

KAUFMANN. *Tragedia y filosofía*. Barcelona: Seix Barral.

LESKY. *La tragedia griega*. Barcelona: Labor.

LESKY. *Historia de la literatura griega*. Madrid: Gredos.

MIRALLES, C. *Esquilo, política y tragedia*. Barcelona: Ariel.

NIETZSCHE. *El nacimiento de la tragedia*. Madrid: Alianza.

RODRIGUEZ ADRADOS, F. *Fiesta, comedia y tragedia*. Madrid: Alianza, 1983.

Es donarà més bibliografia detallada al llarg del curs.

Sistema d'avaluació

El sistema d'avaluació es donarà als alumnes al començament del curs.

PLA NOU

Codi: 1111106

Temes d'Història de la Filosofia III: "El Naixement de l'Ontologia I"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Felipe Martínez Marzoa*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009527 0

El Naixement de l'Ontologia

Part: 1a Grup: A1

Temari

L'estatut del verb "ser". Diferències i moments en la concreció d'aquest estatut. Com, per què i sota quines condicions pot el verb "ser" (o alguna de les seves formes) arribar a designar el tema d'alguna investigació.

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *De interpretatione*.
ARISTÒTIL. *Física*.
ARISTÒTIL. *Metafísica*.
HEGEL. *Ciència de la lògica*.

Sistema d'avaluació

Prova final, a la qual només de comú acord entre estudiants i professor podran sumar-se altres elements de judici.

PLA NOU

Codi: 1111110

Temes d'Història de la Filosofia IV: "El Naixement de l'Ontologia II"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Felipe Martínez Marzoa*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009527 0

El Naixement de l'Ontologia

Part: 2a Grup: A1

Temari

La gènesi del "problema del ser" a Grècia, la seva concreció en Aristòtil i la seva recepció en la filosofia posterior. (Es recomenable, encara que no obligatori, haver seguit abans l'assignatura El naixement de l'ontologia I.)

Bibliografia bàsica

ARISTÒTIL. *De interpretatione*.
ARISTÒTIL. *Física*.
ARISTÒTIL. *Metafísica*.
HEGEL. *Ciència de la lògica*.

Sistema d'avaluació

Prova final, a la qual només de comú acord entre estudiants i professor podran sumar-se altres elements de judici.

PLA NOU

Codi: 111112 1

Temes d'Història de la Filosofia V: "Siger de Brabant III"

Matèria: *Història de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *optativa*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2*   *Pràctiques —*   *Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Francesc Fortuny Bonet*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009537 3

Siger de Brabant II

Part: 1a

Grup: B1

Temari

En un moment determinat, el canonge de Liege, Mestre Siger de Brabant, sembla encarnar el nou esperit que va fent camí entre els estudiants d'Arts de la Universitat de Paris. Són uns anys molt moguts en aquella Universitat els que van des de 1265 a 1278. Culminen amb la condemna parisina del 1278 de la que manca encara una avaluació historiogràfica clara de propòsits i efectes.

Mestre Siger és l'antagonista de Tomàs d'Aquino en una polèmica antropològico-epistemològica de gran resò. Sense ésser anomenat, Siger no queda lluny dels sermons parisencs i universitaris del General dels Franciscans, el cardenal Bonaventura de Bagnoregio. A la fi l'Inquisidor de França s'interessa també pel Mestre en Arts. Siger fuig a la cort papal d'Orvièton, inesperadament, mort en mans del seu criat esdevingut foll.

E. Renan en va fer un heroi; el P. Mandonet un heretge; Van Steenberghen sent per ell gran simpatia; Weber el reconeix mestre ignorat de Tomàs. Cal preguntar-se què era en realitat Siger: vertaderament averroïsta o un pensador tradicional vigorós, l'hereu del s.XII o el primer d'un moviment intel·lectual que perdura fins el s. XVI a Itàlia. La seva figura és inoblidable en el moment del tomb del món clàssic a la modernitat.

Les seves obres estan publicades pràcticament totes en edició crítica, no hi ha, però, traduccions a llengües modernes.

Bibliografia bàsica

* Dues obres són fonamentals i cal llegir-les àdhuc abans de començar el curs :
VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Paris-Louvain: 1966.
..... *Maitre Siger de Brabant*. Paris-Louvain: 1977.

* Importants en algun aspecte :

WEBER, E.H. *La controverse de 1270 à l'Université de Paris et ...* Paris, (Bibliothèque Thomiste, 41) 1970.
HISSETE, R. *Enquête sur les 219 articles condamnés à Paris le 7 de mars 1277*. Louvain, 1970..

Bibliografia abundosa en aquests mateixes obres i fàcil actualització amb els CD ROM bibliogràfics "Francis" i "Philosopher Index".

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continuada.

PLA NOU

Codi: 111113 2

Temes d'Història de la Filosofia VI: "Siger de Brabant IV"

Matèria: *Història de la Filosofia*

Cicle: II

Tipus: *optativa*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *2n semestre*

Hores setmanals: *Tèdriques 2*   *Pràctiques —*   *Despatx 2*

Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*

Professorat: *Francesc Fortuny Bonet*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009537 3

Siger de Brabant II

Part: 2a

Grup: B1

Temari

En un moment determinat, el canonge de Liege, Mestre Siger de Brabant, sembla encarnar el nou esperit que va fent camí entre els estudiants d'Arts de la Universitat de Paris. Són uns anys molt moguts en aquella Universitat els que van des de 1265 a 1278. Culminen amb la condemna parisina del 1278 de la que manca encara una avaluació historiogràfica clara de propòsits i efectes.

Mestre Siger és l'antagonista de Tomàs d'Aquino en una polèmica antropològic-epistemològica de gran resò. Sense esser anomenat, Siger no queda lluny dels sermons parisencs i universitaris del General dels Franciscans, el cardenal Bonaventura de Bagnoregio. A la fi l'Inquisidor de França s'interessa també pel Mestre en Arts. Siger fuig a la cort papal d'Orvièto on, inesperadament, mort en mans del seu criat esdevingut foll.

E. Renan en va fer un heroi; el P. Mandonet un heretge; Van Steenberghen sent per ell gran simpatia; Wéber el reconeix mestre ignorat de Tomàs. Cal preguntar-se què era en realitat Siger: vertaderament averroista o un pensador tradicional vigorós, l'hereu del s.XII o el primer d'un moviment intel·lectual que perdura fins el s. XVI a Itàlia. La seva figura és inoblidable en el moment del tomb del món clàssic a la modernitat.

Les seves obres estan publicades pràcticament totes en edició crítica, no hi ha, però, traduccions a llengües modernes.

Bibliografia bàsica

* Dues obres són fonamentals i cal llegir-les àdhuc abans de començar el curs:
VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIe siècle*. Paris-Louvain: 1966.
-----, *Maitre Siger de Brabant*. Paris-Louvain: 1977.

* Importants en algun aspecte:

WÉBER, E.H. *La controverse de 1270 à l'Université de Paris et ...* Paris, (Bibliothèque Thomiste, 41) 1970.
HISSETE, R. *Enquête sur les 219 articles condamnés à Paris le 7 de mars 1277*. Louvain, 1970..

Bibliografia abundosa en aquests mateixes obres i fàcil actualització amb els CD ROM bibliogràfics "Francis" i "Philosopher Index".

Sistema d'avaluació

Sistema d'avaluació continuada.

PLA NOU

Codi: 1111143

Temes d'Història de la Filosofia VII: "Cosmologia i Religió entre 1570 i 1588"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Miguel Angel Granada*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009520 0

Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno

Part: 1a Grup: A1

Temari

Lectura i anàlisi de la literatura publicada a Europa en les dècades de 1570 i 1580 sobre les "novetats celestes" (nova de 1572 i cometes, especialment el de 1577) en el marc del debat cosmològic que segueix a la publicació de l'obra copernicana i de les expectatives escatològiques associades a la crisi religiosa. S'estudiaran també, en el marc d'aquest debat, les diverses formulacions del sistema cosmològic geoheliocèntric ("ticònic") i la dissolució de les esferes celestes.

Bibliografia bàsica

Es procurarà un dossier amb els textos més rellevants dels autors del segle XVI que seran estudiats. Com a bibliografia secundària:
THORNDIKE, L. *A History of Magic and Experimental Science*. Vol VI, cap. XXXII.
HELLMAN, C. D. *The comet of 1577*. N. York, 1944.
ELENA, A. *Las quimeras de los cielos*. Madrid, 1985, (part 2a).
LERNER, M. *Tre saggi sulla cosmologia alla fine del Cinquecento*. Nàpols 1992.
LERNER, M. *Le monde des sphères*. París, 1995.

Sistema d'avaluació

Examen final. Es podrà realitzar, a més, un treball sobre un tema prèviament convingut amb el professor.

PLA NOU

Codi: 1111154

Temes d'Història de la Filosofia VIII: "Giordano Bruno i la Infinitud de l'Univers"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Miguel Angel Granada*
Llengua: *castellà* Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009520 0

Cosmologia i Religió de Copèrnic a G. Bruno

Part: 2a Grup: A1

Temari

Estudi dels diàlegs cosmològics italians com una resposta crítica a la problemàtica cosmològica contemporània i a les expectatives escatològiques associades a aquesta. S'atindrà a la dimensió cosmològica de l'univers infinit i homogeni brunian i a les seves implicacions teològico-religioses i antropològiques.

Bibliografia bàsica

BRUNO, G. *La cena de las cenizas. Del infinito: el universo y los mundos*. Madrid: Alianza Editorial, 1994 i 1993.
-----, "De la causa principio y uno" (*A: Mundo, magia y memoria*. Taurus.

Sistema d'avaluació

Examen final. Es podrà realitzar, a més, un treball sobre un tema prèviament convingut amb el professor.

PLA NOU

Codi: 1111165

Temes d'Història de la Filosofia IX: "Filosofia i Filosofies"

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Ramón Valls Plana*
Llengua: *català* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009529 2

Filosofia i Autocomprensió de la Filosofia en Hegel

Part: 1a **Grup:** A1

Temari

1. Sorgiment del gènere literari filosofia en contraposició amb altres gèneres literaris. Trets que el caracteritzen i primeres diferències en el si de les filosofies presocràtiques.
2. La segona navegació segons Plató i la sistematització aristotèlica de les filosofies anteriors.
3. Conseqüències en ordre a la comprensió de la natura, del món humà i del principi (o principis) an-hipotètic.

Bibliografia bàsica

Dossier de textos preparats pel professor.

Sistema d'avaluació

Mitjana de dues notes: a) d'un treball d'anàlisi de l'estructura d'un text (a pactar amb el professor) i b) d'un examen-comentari d'un text que s'haurà vist a classe.

PLA NOU

Codi: 1111176

Temes d'Història de la Filosofia X: "Introducció a la Filosofia de Hegel"

Matèria: *Història de la Filosofia* **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Ramón Valls Plana*
Llengua: *català* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 009529 2

Filosofia i Autocomprensió de la Filosofia en Hegel

Part: 2a **Grup:** A1

Temari

1. Nova caracterització de la filosofia com a resultat de la segregació de les ciències experimentals de la natura.
2. La nova imatge no geocèntrica de l'univers. Intents d'estendre el mode de coneixement de la natura al món moral. El Déu garant.
3. La sistematització kantiana, la sistematització hegeliana, i la destrucció nietzscheana del sistematisme. Genealogia *versus* història.
4. Les filosofies com a encobriment de la filosofia o com a anorreament d'aquesta.

Bibliografia bàsica

Dossier de textos preparats pel professor.

Sistema d'avaluació

Mitjana de dues notes: a) d'un treball d'anàlisi de l'estructura d'un text (a pactar amb el professor) i b) d'un examen-comentari d'un text que s'haurà vist a classe.

PLA NOU

Codi: 111118 0

Temes d'Història de la Filosofia XI: "La Filosofia del Marx madur"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Felipe Martínez Marzoo*
Llengua: *castellà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009534 0

Qüestions de Filosofia i Praxi, de Fichte a Marx

Part: 1a Grup: B1

Temari

Lectura de *El Capital*.

Bibliografia bàsica

MARX. *El capital*.
MARX. *Crítica del programa de Gotha*.
MARTINEZ MARZOO, F. *La filosofia de "El capital"*.

Sistema d'avaluació

Prova final, a la qual només de comú acord entre estudiants i professor podran sumar-se altres elements de judici.

PLA NOU

Codi: 111119 1

Temes d'Història de la Filosofia XII: "Educació Moral i Estètica, de Kant a Fichte"

Matèria: *Història de la Filosofia* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Salvi Turró Tomas*
Llengua: *atalà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009534 0

Qüestions de Filosofia i Praxi, de Fichte a Marx

Part: 2a Grup: B1

Temari

1. L'educació del gènere humà.
[De la crítica bíblica a la concepció lessingniana de la "revelació" com a procés cultural-educatiu.]
2. Moral i "estètica" en Kant.
[Represa i modificació de l'esquema lessingnà en la filosofia kantiana. Els passatges de la KpV i KU que configuren el rerefons conceptual de la polèmica de 1794-95 entre Fichte i Schiller sobre l'educació de la humanitat.]
3. Educació moral i subsidiaritat de l'estètic en Fichte.
[El moralisme fichteà en les Lliçons sobre la destinació del savi, en les Cartes sobre esperit i lletra en Filosofia i en altres textos del període de Jena. Introducció a la discussió amb Schiller, la posició del qual serà analitzada detalladament el curs següent.]

Bibliografia bàsica

Si bé el curs se centrarà en l'estudi directe de les fonts, a efectes d'introduir-se en la problemàtica i de contextualitzar-la en el conjunt de l'obra dels autors poden ser útils aquests títols:

BERGMANN, E. *Fichte, der Erzieher* [part III]. Leipzig: F. Meiner, 1928.
CASTILLO, M. *Kant et l'avenir de la culture*. Paris: PUF, 1990.
GOLDMANN, J. *La communauté humaine et l'univers chez Kant*. Paris: PUF, 1948.
JULIA, D. *La question de l'homme et le fondement de la philosophie*. Paris: Aubier Ed., 1964.
KAULBACH, F. *Ästhetische Welterkenntnis bei Kant*. Würzburg: Th. Neuman Verlag, 1984.
LÉON, X. *Fichte et son temps*. Vol. I [Cap. VII-VIII]. Paris: A. Collin, 1922.
MUGLIONI, J.M. *La philosophie de l'histoire de Kant*. Paris: PUF, 1993.
PAREYSON, L. *L'estetica di Kant*. Milano: P. Mussia Ed., 1968.
PHILONENKO, A. *La philosophie de Fichte*. Paris: J. Vrin, 1979.

Sistema d'avaluació

L'alumne haurà d'efectuar una prova a la fi del curs. La nota podrà ser matisada, no obstant, pel lliurament d'un treball voluntari sobre un tema acordat prèviament amb el professor.

PLA NOU

Codi: 111120 2

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica I: "Teoremes de Completesa i Löwenheim-Skolem"

Matèria: *Història i Filosofia de la Lògica*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Calisto Badesa Cortés*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 000531 4

La Lògica de Peirce a Gödel

Part: 1a

Grup: A1

Temari

Aquest curs pot considerar-se com una continuació de Lògica II (del Pla antic o del nou) i, per tant, en pressuposa el contingut. L'objectiu del curs és provar els teoremes que estableixen les propietats bàsiques de la lògica de primer ordre.

Bibliografia bàsica

EBHINGHAUS, H. D.; FLUM, J.; i TOMAS, W. *Mathematical Logic*. Springer-Verlag.
ENDERTON, H. A. *Mathematical Introduction to Logic*. Academic Press.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1111213

Temes d'Història i Filosofia de la Lògica II: "El Naixement de la Lògica Contemporània"

Matèria: *Història i Filosofia de la Lògica* **Cicle:** II

Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Calixto Badesa Cortés*

Llengua: *castellà* **Grup:** A1

PLA ANTIC

Codi: 0095314

La Lògica de Peirce a Gödel

Part: 2a **Grup:** A1

Temari

Al començament del segle XX hi ha en lògica dues línies d'investigació enfrontades: l'algebraica, iniciada per Boole i desenvolupada per Peirce i Schröder, i la que inicia Frege a *Begriffsschrift*. La història recent de la lògica és, en gran part, la història de les dues línies d'investigació, de les tensions sorgides entre ambdues i del procés de fusió que culmina al 1930 amb la prova de Gödel del teorema de completud. L'objectiu d'aquest curs és explicar les diferències de les dues línies d'investigació i el que deu la lògica contemporània a cadascuna d'aquestes.

Es pressuposa el contingut de l'assignatura Teoremes de Completud i Löwenheim-Skolem (però no és necessari haver-la cursat).

Bibliografia bàsica

BOCHENSKY, I. M. *Historia de la Lògica Formal*. Madrid: Gredos 1996.
KNEALE, W. & M. *El desarrollo de la Lògica*. Madrid: Tecnos 1972.

Sistema d'avaluació

Examen final.

PLA NOU

Codi: 1111224

Temes de Lògica I: "Lògiques Alternatives"

Matèria: *Lògica* **Cicle:** II

Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*

Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*

Professorat: *Maria Gracia Manzano Arjona*

Llengua: *castellà* **Grup:** B1

PLA ANTIC

Codi: 0095325

Lògiques Alternatives i Intensionals

Part: 1a **Grup:** B1

Temari

En aquest curs s'introduiran diverses lògiques que poden ser utilitzades en filosofia, informàtica, lingüística i intel·ligència artificial.

1. Lògica modal. Completud: models canònics.
2. Lògica dinàmica. Expressió de propietats de programes.
3. Lògica parcial.
4. Lògica heterogènia.
5. Altres lògiques.

Bibliografia bàsica

GOLBLAT, Robert. *Logics of time and Computation*. CSLI, 1992.
MANZANO, Maria. *Extensions of first order logic*. Cambridge: University Press.
TURNER, Raymond. *Logics for Artificial Intelligence*. Ellis Horwood.

Sistema d'avaluació

Traball final, exercicis proposats a classe i examen.

PLA NOU

Codi: 111123 5

Temes de Lògica II: "Lògiques Intensionals"

Matèria: Lògica **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 2n semestre
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Ramon Jansana Ferrer
Llengua: castellà **Grup:** B1

PLA ANTIC

Codi: 009532 5

Lògiques Alternatives i Intensionals

Part: 2a **Grup:** B1

Temari

L'objectiu del curs és presentar la semàntica de mons possibles per estudiar les lògiques que sorgeixen de l'anàlisi de nocions intensionals com són les modalitats, els operadors temporals, el predicat de demostrabilitat en l'aritmètica de Peano, els condicionals contrafàctics, etc. A més, la semàntica de mons possibles serveix per dotar d'una semàntica "clàssica" a la lògica intuicionista, semàntica que també s'estudiarà durant el curs. També s'estudiaran les semàntiques algebraïques de les diferents lògiques presentades en el curs.

Bibliografia bàsica

BOOLOS, G. *The logic of Provability*. Cambridge: University Press, 1994.
BURGES, J. "Basic Tense Logic". A: Gabbay, D.; Guenther, F. (ed.). *Handbook of Philosophical Logic*. 2n edició. CSLI, 1990.
GOLDBLATT, R. *Logics of Time and Computation*. CSLI, 1987.
JANSANA, J. *Una Introducció a la Lògica Modal*. Tecnos, 1990.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

PLA NOU

Codi: 111124 6

Temes de Lògica III: "Teoria Bàsica de Conjunts"

Matèria: Lògica **Cicle:** II
Tipus: *optativa* **Crèdits:** 6 **Període lectiu:** 1r semestre
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: Lògica, Història i Filosofia de la Ciència
Professorat: Ignasi Jané Palau
Llengua: català **Grup:** B1

PLA ANTIC

Codi: 000948 3

Teoria de Conjunts

Part: 1a **Grup:** B1

Temari

Els nombres naturals: principi d'inducció i teorema de recursió. Conjunts infinits. Conjunts numerables. Ordres discrets, densos i continus. Caracterització de l'ordre dels nombres racionals i del dels nombres reals. Bons ordres. Cardinalitat. L'axioma d'elecció.

El seguiment del curs pressuposa alguns coneixements de lògica. Concretament, el contingut dels cursos de Lògica I i Lògica II.

Bibliografia bàsica

VAUGHT, R. L. *Set Theory, An Introduction*. Birkhäuser, 1985.
MOSCHOVAKIS, Y. N. *Notes on set Theory*. Springer, 1994.
FRAENKEL, A. *Abstract set Theory*. North Holland, 1968.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

PLA NOU

Codi: 111125 0

Temes de Lògica IV: "Teoria Axiomàtica de Conjunts"

Matèria: *Lògica* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Lògica, Història i Filosofia de la Ciència*
Professorat: *Ignasi Jané Palau*
Llengua: *català* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 000948 3

Teoria de Conjunts

Part: *2a* Grup: B1

Temari

La concepció iterativa dels conjunts. Els axiomes de Zermelo Fraenkel. Ordinals i aritmètica ordinal. Nombres cardinals. Diverses formes de l'axioma d'elecció. Aritmètica cardinal. Cofinalitat. Relacions ben fonamentades. El principi general de recursió per a relacions ben fonamentades. La jerarquia acumulativa. Cardinals inaccessibles. Introducció a l'univers constructiu.

El seguiment del curs pressuposa alguns coneixements de teoria de conjunts, concretament, el contingut del curs Teoria Bàsica de Conjunts.

Bibliografia bàsica

DEVLIN, K. *The Joy of Sets*. Springer, 1994.
MOSCHOVAKIS, Y.N. *Notes on set Theory*. Springer, 1994.
DRAKE, F. R. *Set Theory*. North Holland, 1994.

Sistema d'avaluació

Exercicis periòdics i examen final.

PLA NOU

Codi: 111090 0

Teologia Natural I: "Ateisme i Existència de Déu"

Matèria: *Metafísica* Cicle: II
Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*
Professorat: *Ignasi Guis Andreu*
Llengua: *castellà* Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 000821 2

Teologia Natural

Part: *1a* Grup: B1

Temari

1. Ciència i Ateisme.
2. Argument ontològic.
3. Les cinc vies.
4. Possibilitat, utilitat i insuficiència de la teologia natural.

Bibliografia bàsica

FORMENT, E. *El problema de Dios en la metafísica*. 2a ed. Barcelona, 1988.
FORMENT, E. *Dios y el hombre*. Barcelona, 1987. (Traducció catalana *Déu i l'home*).
GONZALEZ, A. L. *Teología natural*. Pamplona, 1985.
SAYES, J. A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona, 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final semestral.

PLA NOU

Codi: 111091 1

Teologia Natural II: "Déu, Món i Home"

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Eudald Forment Giralt*

Llengua: *castellà*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 000821 2

Teologia Natural

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. Definició metafísica de Déu.
2. El nom propi de Déu.
3. La vida divina.
4. El coneixement diví. L'exemplarisme.
5. La voluntat divina.
6. La potència creadora.
7. Déu i el món.
8. Déu i l'home.
9. Déu i el mal.
10. Déu i la llibertat de l'home.

Bibliografia bàsica

CANALS F. *Història de la filosofia medieval*. 4a. ed. Barcelona: Herder, 1993.
FORMENT, E. *El problema de Dios en la metafísica*. 2a. ed. Barcelona: PPU, 1988.
LOBATO, A.; SEGURA, A.; FORMENT, E. *El pensamiento de Santo Tomás de Aquino para el hombre de hoy*. Vol I *El hombre en cuerpo y alma*. València: Edicep, 1995.
SAHAGUN LUCAS, Juan de. *Dios, horizonte del hombre*. Madrid: Bac, 1994.
SAYES, J. A. *Ciencia, ateísmo y fe en Dios*. Pamplona: EUNSA, 1994.

Sistema d'avaluació

Examen final sobre el temari desenvolupat. Un treball de curs opcional d'un text que l'alumne hagi estudiat durant el curs.

PLA NOU

Codi: 111126 1

Qüestions de Metafísica I: "Metafísica Neoplatònica"

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José Manuel García de la Mora*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 000635 1

Qüestions de Metafísica: Metafísica Neoplatònica

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Problemes i influències del neoplatonisme.
2. Plotí i Procle.
3. Principals interpretacions de les *Enèades*.

Bibliografia bàsica

PLOTÍ. *Enèades*. (Diverses edicions i traduccions).
PROCLE. *Elementos de teología*.
PROCLE. *Comentarios al Parménides y al Timeo*.
ALSINA CLOTA, J. *El neoplatonismo*. Barcelona: Ed. Anthropos, 1989.

Sistema d'avaluació

Un treball, exercicis de comentari i examen final.

PLA NOU

Codi: 111127 2

Qüestions de Metafísica II: "La Metafísica en Plotí i Proclo"

Matèria: *Metafísica*

Cicle: II

Tipus: *optativa*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *2n semestre*

Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José Manuel García de la Mora*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

PLA ANTIC

Codi: 009535 1

Qüestions de Metafísica: Metafísica Neoplatònica

Part: 2a

Grup: A1

Temari

1. Problemes i influències del neoplatonisme.
2. Plotí i Procle.
3. Principals interpretacions de les *Enèades*.

Bibliografia bàsica

PLOTÍ. *Enèades*. (Diverses edicions i traduccions).

PROCLE. *Elementos de teologia*.

PROCLE. *Comentarios al Parménides y al Timeo*.

ALSINA CLOTA, J. *El neoplatonismo*. Barcelona: Ed. Anthropos, 1989.

Sistema d'avaluació

Un treball, exercicis de comentari i examen final.

PLA NOU

Codi: 111084 1

Fenomenologia del Coneixement I

Matèria: *Teoria del Coneixement*

Cicle: II

Tipus: *optativa*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*

Hores setmanals: *Tèdriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *José Luis Arce Carrascoso*

Llengua: *castellà*

Grup: A1

Temari

Fenomenologia i teoria del coneixement

1. Context històric i problemàtic de la fenomenologia.
2. La filosofia com a ciència estricta: la fenomenologia enfront del naturalisme i de l'historicisme.
3. El mètode husserlià: l'*epoié* i la reducció. La reducció eidètica, la reducció transcendental. La reducció intersubjectiva.
4. Els grans temes de la fenomenologia: significació i veritat. Consciència i intencionalitat.
5. La fenomenologia seguint les *Meditacions cartesianes*.
6. El desenvolupament de la fenomenologia: el món de la vida, la història, el llenguatge.

Bibliografia bàsica

HUSSERL, E. *La filosofía como ciencia estricta*. Buenos Aires: Nova, 1960.

----- *La idea de la fenomenología*. Madrid: FCE, 1982.

----- *Meditaciones cartesianas*. Salamanca, 1979.

----- *Crisis de las ciencias europeas*. Barcelona: Ed. Crítica, 1991.

Sistema d'avaluació

Examen.

PLA NOU

Codi: 111128 3

Teoria de la Racionalitat I: Mètode i Filosofia Primera de Descartes a Spinoza

Matèria: *Teoria del Coneixement*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *1r semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Jordi Sales Coderch*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009538 4

Teoria de la Racionalitat

Part: 1a

Grup: A1

Temari

1. Presència, absència i transformacions de la noció de *mathesis universalis*, mètode i lògica a la filosofia cartesiana i en la seva recepció.
2. La noció de filosofia primera i el seu lloc al sistema cartesià. L'anàlisi com a mètode de la metafísica.
3. La noció de filosofia primera i el seu lloc al sistema hobbesià. La persistència de la síntesi.
4. Mètode i filosofia a Spinoza. Spinoza entre Hobbes i Descartes.

Bibliografia bàsica

A) Textos:

DESCARTES, R. *Regulae ad directionem ingenii* (fins 1629); *Discours de la Méthode ...Essais* (1637); *Meditationes de Prima Philosophia* (1641); *Principia ... pars Prima* (1644).

HOBBS, T. *Elements of Law* (1640); *Leviathan* (165, primera part); *De Corpore* (primera i segona part).

SPINOZA, B. *Renati Des Cartes Principiorum Philosophiae pars I...more geometrico demonstratae* (1663); *Tractatus de Intellectus Emmendatione*; *Ethica ordine geometrico demonstrata* (primera i segona part).

B) Estudis:

CASSIRER, Ernst. *El problema del Conocimiento*, II. Mèxic: FCE

TIMMERMANS, Benoit. *La résolution des problèmes de Descartes à Kant*. París: PUF, 1995.

Sistema d'avaluació

Examen.

PLA NOU

Codi: 111129 4

Teoria de la Racionalitat II: Raó, Moviment i Cossos de Descartes a Leibniz

Matèria: *Teoria del Coneixement*

Cicle: II

Tipus: *optativa* Crèdits: 6 Període lectiu: *2n semestre*

Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*

Departament: *Filosofia Teorètica i Pràctica*

Professorat: *Jordi Sales Coderch*

Llengua: *català*

Grup: B1

PLA ANTIC

Codi: 009538 4

Teoria de la Racionalitat

Part: 2a

Grup: B1

Temari

1. La tesi de la creació de les veritats eternes com a base de la filosofia natural de Descartes. *Les Meditationes* com a base de la filosofia natural de Descartes.
2. Els conceptes fonamentals de la física cartesiana. Límits i roblemes de la física cartesiana.
3. La teoria hobbesiana del moviment universal únic i els seus problemes: la noció de *conatus*.
4. La refutació espinozista de la doctrina cartesiana dels cossos.
5. La disjunció sobre la corporalitat i la sistemàtica leibniziana.

Bibliografia bàsica

Textos

Al començament del semestre es repartirà una antologia de textos de Descartes, Hobbes, Spinoza i Leibniz sobre la corporalitat.

Estudis

KOBAYASHI, Michio. *La philosophie naturelle de Descartes*. Vrin: Mathesis, 1994.

GUEROULT, Martial. *Spinoza*. I, II, 1968, 1974.

ROBINET, Andre. *Architectonique Disjonctive, Automates systemiques et Idealité Transcendentale dans l'Oeuvre de G. W. Leibniz*. Vrin, 1986.

Sistema d'avaluació

Examen.

Introducció al Discurs Il·lustrat

Tipus: *lliure*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques — Despatx 2*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Golçal Mayos Solsona*
Llengua: *català*   **Grup:** A1

Temari

Presentarem el complex moviment intel·lectual de la il·lustració (Lumières, Aufklärung, Enlightenment) intentant decantar els trets bàsics que apunten a un cert tipus essencial de discurs qualificable "d'il·lustrat". Aquesta pretensió unificadora i especulativament sintètica serà la perspectiva que presidirà l'exposició del programa següent:

- Context històric del discurs il·lustrat.
- Etapes i diversitats internes a la il·lustració.
- Labor crítica i labor constructiva.
- Raó instrumental i domini de la natura; racionalitat pràctica i emancipació.
- L'home i la societat.
- Idea de progrés i filosofia de la història.
- La il·lustració anglosaxona: Mandeville i Hume.
- Montesquieu, Voltaire, Turgot i Condorcet.
- Diderot i Rousseau.
- La il·lustració alemanya: wolffisme, filosofia popular, Lessing i Herder.
- Kant.
- Preparació i lluita contra el romanticisme.

Bibliografia bàsica

- CASSIRER, E. *La filosofia de la il·lustració*. Mèxic: FCE, 1943.
 DOMENECH, J. *L'ètica des Lumières*. París: Vrin, 1989.
 GUSDORF, G. *Les sciences humaines et la pensée occidentale*. Vol. IV, *Les principes de la pensée au siècle des Lumières*. París: Payot, 1971.
 - - - - - *Les sciences humaines et la pensée occidentale*. Vol. V, *Dieu, la nature, l'home au siècle des Lumières*. París: Payot, 1972.
 - - - - - *Les sciences humaines et la pensée occidentale*. Vol. VI, *L'avènement des sciences humaines au siècle des Lumières*. París: Payot, 1973.
 HAZARD, P. *La crisis de la conciencia europea*. Madrid: Ed. Pegaso, 1941.
 - - - - - *El pensamiento europeo en el siglo XVIII*. Madrid: Alianza, 1985.
 HEGEL, G. W. F. *Lecciones sobre historia de la filosofía*. Vol. III.
 LEON, V. (ed.). *La Europa ilustrada*. Madrid: Istmo, 1989.
 MORNET, D. *La pensée française au XVIIIè siècle*. París: A. Colin, 1977.
 VENTURI, F. *Los orígenes de la Enciclopedia*. Barcelona: Crítica, 1980.

Sistema d'avaluació

Examen.

Filosofia Llatina Medieval I

Tipus: *lliure*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *1r semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Francesc Fortuny Bonet*
Llengua: *català*   **Grup:** B1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M. T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensems l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà...

En aquest primer semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles I aC i IX dC.

Bibliografia bàsica

- BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1969.
 LONG, A. A. *La filosofía helenística*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIè siècle*. Editions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W. A. A. *Jean Scot Erigène et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Filosofia Llatina Medieval II

Tipus: *lliure*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Francesc Fortuny Bonet*
Llengua: *català*   **Grup:** B1

Temari

Convencionalment s'estudia la filosofia escrita en llatí des de M. T. Ciceró (segle I aC) fins al 1350. Una perspectiva tan dilatada invita a valorar especialment la dimensió històrica de la filosofia, la problemàtica de la producció historiogràfica i la seva aplicació. Per a aquestes reflexions, els manuals (que cal llegir com a preparació del curs) proporcionen ensem amb l'horitzó i el programa de l'assignatura.

A classe es llegiran i comentaran, amb la participació de tothom, textos rellevants de Ciceró, l'emperador Julià, Agustí d'Hipona, J. Escot Eriúgena, Jonàs d'Orleans, Roscellin, Anselm de Canterbury, Pere Abelard, Joan de Salisbury, Averrois llatí, Siger de Brabant, Tomàs d'Aquino, Guillem d'Occam, Joan Buridà...

En aquest primer semestre s'estudiarà només el període comprès entre els segles I aC i IX dC.

Bibliografia bàsica

BORWN, P. *Agustín de Hipona*. Madrid: Revista de Occidente, 1970.
 DE ANDRES, T. *El nominalismo de G. De Ockham como filosofía del lenguaje*. Madrid: Gredos, 1969.
 JOLIVET, J. *Arts du langage et théologie chez Abélard*. Jean Vrin, 1869.
 LONG, A. A. *La filosofía helénstica*. Madrid: Revista de Occidente, 1975.
 VAN STEENBERGHEN, F. *La philosophie au XIIIè siècle*. Editions du Université de Louvain, 1966 (2).
 W. A. A. *Jean Scot Erigène et la Histoire de la Philosophie*. Editions du CNRS.

Sistema d'avaluació

Examen final.

Història de l'Ànima

Tipus: *lliure*   **Crèdits:** 6   **Període lectiu:** *2n semestre*
Hores setmanals: *Teòriques 2 Pràctiques 1 Despatx 1*
Departament: *Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura*
Professorat: *Miguel Condel Sanmartín*
Llengua: *castellà*   **Grup:** B1

Temari

És objecte del curs adquirir una visió global de l'evolució de les concepcions de la ment des de Plató fins als nostres dies, amb especial èmfasi en el debat contemporani entorn de les diverses teories funcionalistes i en la mútua il·luminació entre filosofia i ciències cognitives. La concepció defensada en el curs serà una variant de monisme materialista no reduccionista que podria designar-se amb l'expressió, una mica paradoxal, de "mentalisme transsubjectiu". Els autors i obres objecte de comentari seran els que figuren en la bibliografia. Les classes teòriques es dedicaran a l'exposició general de les diverses teories de l'ànima i la ment; les pràctiques, al comentari detallat de textos escollits; les hores de despatx, al seguiment del treball de l'alumnat.

Bibliografia bàsica

PLATÓ. *República*, llibres IV-VII. 3a edició. Madrid: CEC, 1981.
 ARISTÒTIL. *Acerca del alma*, llibre III. Madrid: Gredos, 1978.
 DESCARTES, R. *Méditations metaphysiques*. 4a edició. París: PUF, 1966. (Meditació 2a).
 LEIBNIZ, G. W. *Monadologie*. París: PUF, 1954.
 SCHELLING, F. W. J. *System des transzendentalen Idealismus*. Hamburg: Felix Meiner, 1957.
 LAVELLE, L. *De l'acte*. 2a edició. París: Aubier, 1992.
 RYLE, G. *The Concept of Mind*. 3a edició. Londres: Penguin Books, 1990.
 SCHRÖDINGER, E. *Mente y materia*. 3a edició. Barcelona: Tusquets, 1985.
 ARMSTRONG, D. M. *A Materialist Theory of the Mind*. 2a edició. Londres: Roudedge, 1993.
 SELLARS, W. *Philosophical Perspectives: Metaphysics and Epistemology*. Cap. IX. 2a edició. Atascadero, CA: Ridgeview, 1967.
 PARFIT, D. *Reasons and Persons*. Oxford: UP, 1984.
 FODOR, J. A. *El lenguaje del pensamiento*. Madrid: Alianza, 1984.
 FODOR, J. A. *Psychosemantics. The Problem of Meaning in the Philosophy of Mind*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1987.
 FODOR, J. A. *A Theory of Context*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1990.
 PUTNAM, H. *Representación y realidad*. Barcelona: Gedisa, 1990.
 DAVIDSON, D. *Mente, mundo y acción*. Barcelona: Paidós, 1992.
 DAVIDSON, D. *Filosofia de la psicología*. Barcelona: Anthropos, 1994.
 SEARLE, J. R. *Intentionality*. 7a edició. Cambridge: UP, 1990.
 SEARLE, J. R. *The Rediscovery of the Mind*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1991.
 NAGEL, T. *The View from Nowhere*. Oxford: UP, 1986.
 BRUNER, J. *Realidad mental y mandos posibles*. Barcelona: Gedisa, 1988.
 LOCKWOOD, M. *Mind, Brain and the Quantum*. Oxford: UP, 1988.
 DENNETT, D. *Consciousness Explained*. Boston: Little Brown, 1991.
 CHURCHLAND, P. S. *Neurophilosophy*. 6a edició. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1992.
 CHURCHLAND, P. M. *Materia y conciencia*. Barcelona: Gedisa, 1992.

VARELA, F. J.; THOMPSON, E.; ROSCH, E. *De cuerpo presente. Las ciencias cognitivas y la experiencia humana*. Barcelona: Gedisa, 1992.
McGINN, C. *The Problem of Consciousness*. Oxford: Blackwell, 1989.
FLANAGAN, O. *Consciousness Reconsidered*. Cambridge, Mass.: MIT Press, 1991.
SEAGER, W. *Metaphysics of Consciousness*. Londres: Routledge, 1991.
EDELMANN, G. M. *Bright Air, Brilliant Fire. On the Matter of the Mind*. Nova York: Basic Books, 1992.
ENGEL, P. *Introduction à la philosophie de l'esprit*. Paris: La Découverte, 1994.

Sistema d'avaluació

Redacció d'un treball d'anàlisi comparativa entre dos dels textos comentats.